Ազգ

Azg armenian daily

9 ՅՈՒԼԻՍ 1994, ՇԱԲԱԹ # 129 (632)

SABCO

OVERSEAS TRADING LTD.

LIMASSOL CENTRE, BLOCK B, SUITE 307, P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370962
FAX. +357-5-370945

OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS; FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS; BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS; HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS

Հայաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համար
Կիպրոսի եւ Ռոտերդամի պահեստներից

ՇԱՔԱՐ, ՍԹԵՐԻՆ, ԽՄԻՉՔ, ԿԱՐԱԳ-ՅՂ

ուղիղ հասցեատիրոջը՝ նավով եւ ինքնաթիռով

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Գրաչով. Թուրքիան չի կարող զորք մտցնել Ադրբեջան

ՄՈՍԿՎԱ, 8 ՅՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Թուրքիան չի կարող միակողմանիորեն զորքեր մտցնել Ադրբեջան, մանավանդ, որ Ռուսաստանն Անդրկովկասում նույնպես ունի Թուրքիայից ոչ պակաս, գուցե նաեւ ավելի մեծ շահեր», այսօր հայտարարեց Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար, բանակի գեներալ Պավել Գրաչովը:

Նա մեկնաբանեց Թուրքիայի գլխավոր շտաբի պետ Դողան Գյուրեշի այն խոսքերը, թե Թուրքիան կարող է իր զորքերն Ադրբեջան մտցնել այն թվականով, որ կցանկանա Բաքուն: Թուրք զորապետը հինգշաբթի օրն Ադրբեջան էր մեկնել պաշտոնական այցով:

Պավել Գրաչովն ասաց, որ Թուրքիայի գլխավոր շտաբի պետն «ունի սեփական կարծիք, բայց դա չի նշանակում, թե նա հրաման կարձակի եւ զորքեր կբերվեն»: Գրաչովի խոսքերով, Դողան Գյուրեշը նշել է, թե թուրքական զորքերը Ղարաբաղի հակամարտության գոտի պետք է բերվեն ԵԱՀԽ հովանու ներքո, որը չունի սեփական զորքեր, բայց եւրոպայում քաղաքական խաղաղարար կազմակերպություն է: «Եւ երբ ԵԱՀԽ հովանու ներքո մտցվեն թե թուրքական եւ թե ռուսական զորքեր, մենք կառաջարկենք բերել նաեւ այլ զորքեր», ասաց Պավել Գրաչովը:

Խաղաղարար ուժեր ուղարկելու հարց ԵԱՀԽ-ն տակավին չի արծարծել

ԲԱՔՈՒ, 8 ՅՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: «Ազատություն» ռադիոկայանին տված հարցազրույցում Բաքվում Թուրքիայի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Ալթան Կարամանօղլուն նշել է, որ քանի դեռ Ադրբեջանը համապատասխան որոշում չի կայացրել, Թուրքիան չի քննարկելու հայ-ադրբեջանական հակամարտության գոտի խաղաղարար զորք ուղարկելու հարցը: Այդ հարցի շուրջ երկրի խորհրդարանում անցկացված քննարկումները նա համարել է նախապատրաստական փուլ, որը հնարավորություն կտա Թուրքիային համապատասխան պահին արագորեն արձագանքելու: Ինչ մնում է Վլադիմիր Կազիմիրովի այն հայտարարությանը, թե Ռուսաստանից բացի ոչ մի ուրիշ երկիր պատրաստակամություն չի հայտնել խաղաղարար ուժեր ուղարկելու այս տարածաշրջանը, ապա Կարամանօղլուն նշեց, թե ԵԱՀԽ-ը տակավին հարց չի առաջադրել խաղաղարար ուժեր ուղարկելու մասին եւ անիմաստ է որեւէ կողմի պատրաստակամությունը փաստել այս փուլում: Անդրադառնալով ԼՂՀ արտգործնախարար Արկադի Ղուկասյանի այն հայտարարությանը, թե հայկական կողմը թույլ չի տա թուրքական զորքի մուտքը տարածաշրջան, Կարամանօղլուն ասել է. «Հայերն այդպիսի իրավունք չունեն, քանզի զորքերը մտցվելու են Ադրբեջանի տարածք եւ այստեղ որոշողն ադրբեջանցիներն են»: Դեսպանն անդրադարձել է նաեւ խաղաղ կարգավորման բանակցություններին հայերի հնարավոր մասնակցության հարցին՝ ասելով, թե «սխալ է խոսել Ղարաբաղի հայերի մասին, պետք է խոսել Ղարաբաղի բնակչության մասին, իսկ այնտեղ երկու ժողովուրդ է ապրում՝ հայերն ու ադրբեջանցիները: Բանակցություններին կարող են մասնակցել այս երկու ժողովուրդների ղեկավարները»:

Իր հերթին, Մոսկովյան «Իզվեստիա» թերթին տված հարցազրույցում, Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը թղթակցի հարցին, թե մինչեւ ուր կարող է հասնել Թուրքիայի օժանդակությունն Ադրբեջանին, եւ Ղարաբաղում իրավիճակի սրման դեպքում հնարավո՞ր է, արդյոք, որ թուրքական զորքը կռվի Ադրբեջանի կողմում, խուսափել է ուղղակի պատասխան տալ՝ նշելով ընդամենը, որ իրենք պաշտպանում են ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի գործունեությունը:

Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի հարաբերությունները չկապելով կոնկրետ անձանց հետ՝ Դեմիրելը Հեյդար Ալիեւի արտաքին քաղաքականությունը որակել

Ռուսաստանը հանդես է գալիս ԵԱՀԽ մինսկինցիների անտարբերության օգտին. սա է վերջերս արված առաջարկությունների էությունը, հինգշաբթի օրը հայտարարեց արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւը: Ըստ այդ առաջարկի, ԵԱՀԽ նախագահին նոր ուղարկված նամակում առաջարկվում է անցկացնել հատուկ խորհրդակցություն եւ լայն կազմակերպության խորհուրդ անցկացնել ԵԱՀԽ շրջանակներում:

Լատվիայի Սեյմը կրկին կքննարկի քաղաքացիության օրենքը

ՌԻԳԱ, 8 ՅՈՒԼԻՍ, ՍՆԻ-ՆՈՎՈՍՏԻ ՏՍՊԱՆ: Երկու շաբաթ Լատվիայի Սեյմը հանրապետության նախագահի խնդրանքով կվերաքննարկի «Լատվիայի Հանրապետության քաղաքացիության մասին» օրենքը, որը խորհրդարանն ընդունել էր հունիսին: Նախագահն այն վերադարձրել էր վերաքննարկման: Ինչպես հայտարարեց Լատվիայի ժողովրդական նախագահ Ուլդիս Աուգուստկալնսը, այդ օրենքն ... է լավը չէ ժողովրդական կարծիքով, քանի որ փոփոխ... է: Նրա կարծիքով, ... պետք է փոփոխություններ մտցնի օրենքում, որպեսզի զարգանա Լատվիայի ժողովրդավարական պետությունը: «Լատիշական Լատվիան լատիշների Լատվիա չէ: Լատվիան պետք է լատիշական լինի, քանի որ պետությունը պետք է պայմաններ ստեղծի լատիշների ազգային ... զարգացման համար: Իհարկե, լատիշական պետության մեջ պետք է ստեղծվեն նաեւ ազգային փոքրամասնությունների զարգացման հնարավորություններ», ասաց Աուգուստկալնսը:

ԲԱՆԱԿ

Սերժ Սարգսյան. «Այս զորահավաքին օրենքի բոլոր նորմերը կպահպանվեն»

ՆԱԻՐԱ ՄԱՄԻԿՈՆ

«Հանրապետությունում սկսված զորակոչը, որն ընթանում է նորմալ, կավարտվի հուլիսի 20-25-ին», մեր թղթակցի հետ զրույցում հայտարարեց հանրապետության պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը: «Վստահ եմ, ասաց նախարարը, որ բոլոր զինկոմիսարիատները կապահովեն իրենց կողմից նախատեսված զորակոչվածների թվաքանակը, որի հաշվին հայկական բանակը կստանա իր պլանաչափ համալրումը»: Նրա ասելով, կանցկացվի եւս երկու զորակոչ եւ բանակը կլինի այնքան, ինչքան նախատեսված է: Հուլիսի 15-25-ը պայմանելիք եռամսյա հավաքի հիմնական նպատակն է, որպեսզի նախկինում զորակոչվածների ժամկետները լրանալուց հետո նրանց փոխարինողներ լինեն:

«Այս անգամ օգտագործելով օրենքով նախատեսված իմ իրավունքները, քանի որով երկարաձգեցի երկրորդ եռամսյա զորահավաքի ժամկետները եւ որպեսզի կարողանանք բոլոր ժամկետներում տեղավորվել, ներկա հավաքը կանցկացվի մինչեւ հուլիսի 20-ը, որպեսզի մինչեւ հուլիսի 25-ը երկրորդ հավաքի բոլոր մասնակիցները վերադառնան», ասաց Սերժ Սարգսյանը: Գնահատելով զորահավաքները, պաշտպանության նախարարը նշեց, թե ընդհանուր առմամբ եռամսյա զորահավաքները շատ մեծ դեր ու նշանակություն ունեցան մեզ համար: Պատասխանելով մեր այն հարցին, թե ինչպես կանցկացվեն այս անգամ եռամսյա զորահավաքները, կմնանվե՞ն դրանք նախորդների, կկի՞ն խախտվում կոնկրետ մեթոդի կայանման, Սարգսյանը նշեց, որ այդպիսի խառնաշփոթներ չեն լինի: «Ամեն ինչ գալիս է փորձի պակասությունից», ասաց նա եւ ավելի օրինակ բերեց առաջին անգամ անցկացված հունվարյան զորահավաքը:

«Երկրորդ անգամ չունենալով փորձ, չկարողացանք այն սահուն անել», նշեց նախարարը: Սերժ Սարգսյանի կարծիքով, այս անգամ զորահավաքը սահուն կանցկացվի, քանի որ ամեն ինչը կլինի օրենքի սահմաններում: «Մարդիկ բողոքում են ոչ թե այն պատճառով, թե ինչո՞ւ են իրենց զորահավաքի հրավիրում, այլ թե ինչո՞ւ օրենքով չեն անում, ինչո՞ւ են օրենքով նախատեսվածից շատ պահում», ասաց նախարարը եւ կրկին հավաստեց, թե այս անգամ օրենքի բոլոր նորմերը կպահպանվեն:

Տես նաեւ # էջ 2

ԻՏԱԼԻԱ

Յոթնյակը դարձավ ութնյակ

ՆԵԱՊՈԼ, 8 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Աշխարհի յոթ առաջատար արդյունաբերական պետությունների եւ Ռուսաստանի ղեկավարների այստեղ բացված հանդիպումը «պատմական» անվանեց Իտալիայի Նախարարների խորհրդի նախագահ Սիլվիո Բեռլուսկոնին: Նա նշում ունեցավ Յոթնյակի գագաթնաժողովին նվիրված մամուլի ասուլիսում: «Այս անգամ քաղաքական առումով սա կլինի Ութնյակի հանդիպում, քանի որ Ռուսաստանն առաջին անգամ լիիրավ կերպով կմասնակցի քաղաքական խնդիրների քննարկմանը», հայտարարեց նա: Նեապոլի հանդիպումն անցկացվում է փոփոխված պայմաններում: Այսօր դիտվում են տնտեսական վերելքի անհրաժեշտ նշաններ ԱՄՆ-ում, Իտալիայում, իսկ Ռուսաստանն ու Արեւմուտքը կարողացել են վերջ դնել «սառը պատերազմին», հաստատել նոր հարաբերություններ:

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Վաշինգտոնը դժգոհ է իր իսկ պաշտոնյաներից

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 8 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ Կոնգրեսի անդամները դժգոհ են նախկին խորհրդային հանրապետություններին ցույց տրվող ամերիկյան օգնության ծրագրի դանդաղ իրագործումից, դրանում մեղադրելով Վաշինգտոնի կառավարական պաշտոնեության դանդաղկոտության համար: Հատկացված դրա բերված են այսօրվա տվյալներ. 1994 թ. ֆինանսական տարում նորանկախ պետություններին օժանդակելու համար հատկացված 2,5 միլիարդ դոլարից, որին օրենսդիրները հավանություն էին տվել անցած տարվա աշնանը, ծախսվել է սոսկ մոտավորապես տասներորդ մասը: Նախկին խորհրդային հանրապետություններին օժանդակելու համար պատասխանատու է առաջին հերթին միջազգային զարգացման վարչությունը, որը նոր պետություններին հատկացված ավելի քան 2,5 միլիարդ դոլար կազմող օգնությունից ստացել է 2,1 միլիարդ դոլար: Մինչդեռ, վարչության տվյալներով, ծախսվել է ընդամենը 250 միլիոն դոլար: Ամերիկյան ներկայացուցիչների կարծիքով, գլխավոր խոչընդոտներն են նախկին ԽՍՀՄ տարածքում դրամանային համակարգի անկայուն վիճակը, կյանքի մյուս բնագավառներում տիրող խառնաշփոթը եւ նախկին խորհրդային հանրապետություններում բյուրոկրատական հաղթահարելու բարդությունները:

Երբ սակայն առաջ ներկայացուցիչների պալատում ժողովրդականների եւ հանրապետականների ղեկավարներ Ռիչարդ Հեփարդը եւ Ռոբերտ Մայքլը Քլինթոնի վարչակազմին կոչ արեցին նշանակել օգնության բոլոր նախագծերի փոխկապակցող, որն ունենար անհրաժեշտ լիազորություններ ծրագրերի իրագործումն արագացնելու համար: Վարչակազմի ներկայացուցիչները այն ժամանակ բողոքում էին վերաբերվել օրենսդիրների դիրքորոշմանը: Բայց գործն առայժմ տեղից չի շարժվել:

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

Իսրայել-ՊԱԿ բանակցությունները կվերսկսվեն

ԿԱՀԻՐԵ, 8 ՅՈՒԼԻՍ, WSJ, BBC: Եգիպտոսի մայրաքաղաքում առաջիկա երկուշաբթի օրը կվերսկսվեն բանակցությունները Իսրայելի եւ Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպության ներկայացուցիչների միջեւ: Այս մասին երեկ պայմանավորվածություն ձեռք բերվեց Փարիզում, վարչապետ Իցհակ Ռաբինի եւ ՊԱԿ-ի ղեկավար Յասիր Արաֆաթի միջեւ տեղի ունեցած հանդիպման ընթացքում: Երկօրյա բանակցություններից հետո Արաֆաթը խոստացավ Գազայում առաջիկա օրերս հրավիրել պաղեստինյան վեցերորդի խորհրդարանը, որպեսզի հանձնի նրան քարտեզիսման ... ՊԱԿ-ի հռչակագրի այն մասերը, որոնք վերաբերում են Իսրայելի պետությունը ճանաչելուն: Կահիրեում կայանալիք բանակցություններում քննարկվելու է փախստականների վերադարձի, պաղեստինյան ինքնավարությունը տարածելու եւ այլ հարցեր: Փարիզում Արաֆաթն առաջարկել էր Երուսաղեմը հայտարարել միջազգային բաց քաղաք:

ՄԻՋԱՊԵՏԱԿԱՆ

Ֆրանսիայի նախարարը դրեց Գյումրիի դպրոցի առաջին քարը

«Սա Ֆրանսիայի եւ Հայաստանի, ֆրանսիացիների ու հայերի միջեւ հազարամյա բարեկամության եւ փոխադարձ ջերմ զգացմունքների հերթական դրսեւորումներից է», երեկ առավոտյան Գյումրիի թիվ 10 դպրոցի առաջին քարը դնելուց հետո ասաց Ֆրանսիայի մշակույթի եւ ֆրանկոֆոնության նախարար Ժակ Տուբոնը, որ հատուկ ինքնաթիռով այդ օրն առավոտյան շուտ ժամանել էր Հայաստան: ... Ազգային ժողովի մի քանի անդամների եւ ֆրանսիական մամուլի ու հեռուստատեսության բազմաթիվ լրագրողների հետ՝ մասնակցելու այդ արարողությանը: Նախարարին եւ ֆրանսիական ... հյուրերին դիմավորելու եւ դպրոցի հիմնադրման ... արարողությանը մասնակցելու էին եկել Շիրակի ... եւ Գյումրիի ղեկավարները, մանկավարժներ, աշակերտներ, տեղացի լրագրողներ եւ հասարակության ներկայացուցիչներ:

Տուբոնը ասել, որ կաստարեցին դպրոցի աշակերտները, Ժակ Տուբոնը անրադրեց

Նախագահությունների եւ երկու ... պետական հիմների հնչյուններ ... հիմքի առաջին քարը, ասելով, թե դպրոցը ... կդառնա:

Տես # էջ 2

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **տեղական**

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Քննարկման թեման՝ հայկական ատոմակայանը

Վաշինգտոնի Սուրբ Աստվածածին հայկական եկեղեցու եւ Արարատ հաստատության հովանավորությամբ կազմակերպված «Հայկական կյանք» շարքի հերթական միջոցառումը սեմինար-քննարկում էր նվիրված Մեծամորի ատոմակայանին: Այն տեղի է ունեցել եկեղեցու մշակույթի դահլիճում, որտեղ բացման խոսքով հանդես է եկել «Հայկական կյանքի» պատասխանատու Դին Շահինյանը: Նա խոսել է Հայաստանի էներգետիկ ճգնաժամի մասին, այնուհետեւ ներկայացրել քննարկմանը մասնակցող այդ բնագավառի անվանի մասնագետներին:

Նրանցից Հարի Քալուքյանը, որը մասնագիտությամբ ռեակտիվների ինժեներ է, հանգամանալից շարադրել է Մեծամորի կառուցման պատմությունը եւ բացատրել, թե ընդհանրապես ինչպես են աշխատում նման էներգիայի աղբյուրները, ավելացնելով, որ դրանք երկրի էներգիայի գլխավոր մատակարարներն են:

Հակահրդեհային պաշտպանության ինժեներ Լեո Տերտերյանը, անդրադարձել է ատոմակայանի հակահրդեհային պաշտպանության խնդիրներին: Նա նշել է, որ Մեծամորի ատոմակայանը տարբերվում է Չեռնոբիլի ատոմակայանից եւ ավելի նման է ներկայումս Բուլղարիայում եւ Չեխիայում անվտանգ կերպով գործարկվող ատոմակայաններին: Միացյալ Նահանգները, ավելացրել է նա, նյութական օգնություն են ցուցաբերում Եվրոպայի այդ կայանները արդիականացնելու ուղղությամբ, բայց Հայաստանին դեռ այդ հարցում չեն օգնել: Ասատուր Հացյանը, որը շինարարական եւ սեյսմիկական խնդիրներով է զբաղվում, նշել է, որ յոթ անգամ այցելել է Հայաստանի ատոմակայան եւ համոզված է, որ համապատասխան ներդրումներ կատարելու դեպքում հնարավոր է այն վերագործարկել եւ ապահովել անվտանգությունը:

Ռեակտորների անվանի եւ փորձառու մասնագետ Լամբրոս Լոուիսն իր հերթին խոսելով այն մասին, թե ինքն մանրամասն ուսումնասիրել է հայկական ատոմակայանի կառուցվածքը, ավելացրել է, որ իր կարծիքով, այն ամբողջովին հնարավոր է վերագործարկել, մանավանդ հաշվի առնելով այն, որ դրանով երկրի գործարանների վերաբացման ու մարդկանց աշխատանքի վերատեղավորման հնարավորություններ կընձեռվեն: Նման մի ատոմակայանի կառուցումը այսօր կարժենար մեկ միլիարդ դոլլար, նշել է նա, մինչ դեռ Մեծամորի վերագործարկումը կպահանջեր ընդհամենը ... 70 միլիոն:

ԲԱՆԱԿԻ ՀԱՐՑԵՐ

Հերթական եռամսյա հավաքները՝ հուլիսի 20-25-ը

Երեկ կառավարության նիստերի դահլիճում տեղի ունեցավ հանրապետության ակտիվի՝ շրջանների գործկոմների նախագահների, միլիցիաների, զինկոմների եւ դատախազների հերթական հավաքը, որը նվիրված էր զարնանային զորակոչի ընթացքին եւ առաջիկա եռամսյա ուսումնավար-

կառող են վերադառնալ եւ վայելել: Իրենց բաժինը ստացան նաեւ այն ծնողները, ում «տղաները» խուսափում են ծառայությունից:

Եւ այսպես, ՀՀ կառավարության հուլիսի 7-ի որոշման համաձայն, պաշտպանության նախարարությանը հանձնարարվում է հուլիսի 20-25-ը կազմակերպել պահեստազորի

շարքայինների, եւ բանակի ստեղծման ու լիարժեք գոյատեւման գաղափարն այդպիսով չվարկաբեկվեր բազմաթիվ անպատվաբեր փաստերով: Գուցե այստեղ մեղքի իրենց բաժինն ունեն իրավապահ մարմինները, որոնք երբեմն իրենց գործունեությամբ հիմք են տալիս խոսել սոցիալական անարդարությունների մա-

ժական հավաքների իրականացմանը: Հավաքին ներկա էին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը, պետնախարար Վազգեն Սարգսյանը, պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը եւ այլ բարձրաստիճան պաշտոնյաներ: Նախագահն իր ելույթում անդրադարձավ ղարաբաղյան խնդրի խաղաղ կարգավորման հնարավորություններին եւ բանակ ստեղծելու գործում Հայաստանի հաջողություններին, ինչպես նաեւ բանակի սոցիալական ոլորտի վիճակին: Վերջինիս առթիվ նախագահը հայտարարեց, թե միայն բանակն իրավունք ունի սոցիալական պահանջներ առաջադրել, իսկ մյուսները պետք է պարզապես սպասեն: Այնուհետեւ նա նշեց, թե մենք պետք է հասնենք նրան, որ զորակոչով զբաղվեն միայն համապատասխան մարմինները, իսկ ընդհանուր առմամբ անդրադառնալով զարնանային զորակոչի արդյունքներին, նախագահը դրական գնահատեց դրանք:

Ի դեպ, պետնախարար Վազգեն Սարգսյանը տեղեկացրեց, թե զարնանային զորակոչն առայժմ իրականացվել է 90 տոկոսով եւ դեռ կշարունակվի: Ընդհանրապես, պետնախարարի ելույթն ընթացավ «ոչ ոք չի մոռացվում, ոչինչ չի մոռացվում» ոգով՝ նա կրկին խոսեց «սեւ ցուցակի» մասին (այստեղ հայտնվում են այն շրջանները, որտեղ զորակոչի պլանը չի կատարվում), եւ հայտարարեց, թե նրանք, ովքեր այսօր զորակոչից խուսափելով թողնում են Հայաստանը, թող հույս չունենան, թե հետագայում

տղաների եւ զինապարտների ուսումնավարժական հավաքներ: Ըստ որում, այս հավաքների «պլանը» նա-

սին, գուցե մեղքի իր բաժինն ունի հեռուստատեսությունը, որը պաշտպանող երկրի համար չափից դուրս

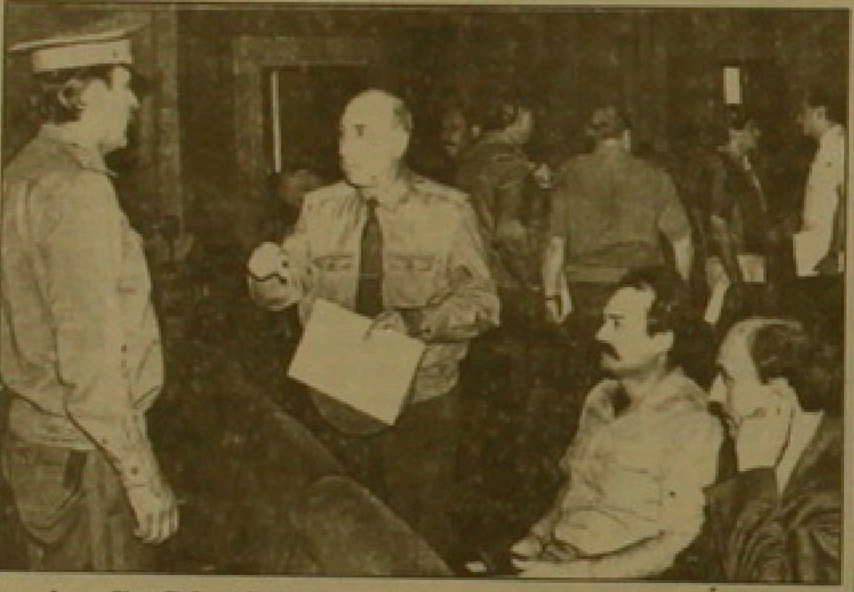

խորթից անհամեմատ քիչ է: Ինչ վերաբերում է նրան, որ նախորդ եռամսյա հավաքի մասնակիցների վերադարձը կարող է ուշանալ, ապա Վազգեն Սարգսյանը շեշտեց, որ երբ առաջիկա հավաքին, օրինակ, երկու մարդ պակաս զորակոչվի, ապա նախորդ հավաքից երկու հոգի չեն զորացրվի, եւ ողջ պատասխանատվությունը կընկնի զորահավաքի կազմակերպիչների ուսերին: Ինչեւէ:

Նախորդ երկու զորահավաքները փաստորեն հաջող են եղել: Եւ դրա պատճառներից մեկը, որքան էլ ցավալի է, եղել է ՆԳ մարմինների ակտիվ միջամտությունը զինակոչին: Իհարկե, շատ ավելի լավ կլիներ, եթե զորակոչն իրականացվեր 100 տոկոսով առանց ոստիկանական

շատ տեղ է տալիս կիսամերկ սեռամոլների օտարալեզու երգերին կամ պարարտ «բիզնեսմենների» հայրենասեր խոստումներին, մամուլը, որն ինչպես հարկն է չի աջակցում զորակոչին եւ այլն: Սակայն փաստն այն է, որ առայժմ ամուր բանակն է մեր միակ երաշխիքը, իսկ դրա կայացման ճանապարհին բազմաթիվ դժվարություններ կան: Եւ եթե ինչ-որ բան այնպես չէ, ապա մեղավոր ենք ամենքս: Ուստի բոլորս միասին պետք ջանանք աջակցել զորակոչին, ինչը ոչ միայն կնպաստի արդյունավետությանը, այլեւ գուցե զգալիորեն կնվազեցնի անարդարությունների ու ապօրինությունների հնարավորությունը:

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

ՇԻՆՋՈԿԱՏՆԵՐ

Մտահոգությունը մնում է անփոփոխ

Մեկ շաբաթից գործել կսկսեն Աշխատանքի միջազգային ճամբարները: Այդ առիթով Ուսանողական ջոկատների հանրապետական շտաբի հրամանատար Ստեփան Ստեփանյանը հինգշաբթի օրը լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ ասաց, որ ավելի քան 40 տարիների ընթացքում կազմակերպությունը օգնել է վերամշակելու գյուղատնտեսական մթերքները եւ մասնակցել շինարարությանը մյուս հանրապետություններում: 1988 թ. աղետից հետո ջոկատների ուժերով կատարվել է 100 միլիոն ռուբլու աշխատանք, փլատակներից հանվել է 800 ողջ մարդ: 1988-91 թթ. մոտ 20 ջոկատ է ընդունվել, իսկ անցյալ տարի ջոկատների փոխանակություն կատարվեց եվրոպական երկրների հետ: Կամավորականները մարդիկ են, որ իրենց արձակուրդի, իրենց կամ հովանավորների միջոցներով, անվճար օգնում են շինարարական աշխատանքներին, խնամում միայնակ ծերերին եւ հաշմանդամներին, խնամում մտավոր թերզարգացած երեխաներին, վիրավոր ազատամարտիկներին: Անցած տարի նրանց թիվը եղել է 500, այս տարի կհասնի 700-ի: Հանրապետությունում 5-6 հազար մարդ կարոտ է այդպիսի օգնության:

Հայաստանի ջոկատներից պետք է մեկնեն՝ Գերմանիա, Ֆրանսիա, Անգլիա, Իտալիա, Իսպանիա, Հունաստան, Դանիա՝ երկու տասնյակ երկիր: Միջազգային կազմակերպության հովանավորությամբ գործում է աշխատանքային 6 ճամբար, որից 2-ը անցած տարի գործել է Սպիտակում, մեկը՝ Գյումրիում: Նրանք Եվրոպայում ճանաչվել են լավագույնները: Այս տարի խաղաղության 6 ճամբար կգործի Երեւանի թիվ 91 դպրոցում, Նորքի ծերանոցում, Հանրապետական վերականգնողական բաժանմունքում: Երաժշտական ճամբարը ելույթներ կունենա ծերանոցներում, ազատամարտիկների համար: Շինարարական ճամբարը վերանորոգելու եւ վերակառուցելու է Սպիտակի երեխաների մշակույթի կենտրոնը: Ուսանողական ջոկատների հանրապետական շտաբին լուրջ օգնություն են ցույց տալիս սոցիալական ապահովության եւ առողջապահության նախարարությունները: Շվեյցարիայից, Ֆրանսիայից, Գերմանիայից, Իսպանիայից, Նորվեգիայից, Իռլանդիայից, Բելգիայից, Դանիայից, Ֆինլանդիայից եւ Իտալիայից ժամանող ջոկատները, թեեւ լավ գիտեն մեր պայմանները, բայց գալիս են:

Հանրապետական շտաբի միակ մտահոգող խնդիրը՝ գրանցված լինելով շինարարության նախարարության կողմից մոտ 2 տարի է առաջարկվում է ֆիզկուլտուրայի եւ սպորտի կազմի մեջ մտնել եւ ոչ կառավարության, հանգամանք, որ շատ կողմերով կխանգարի շտաբի գործունեությանը: Յ. Մ.

ՄԻՋԴԵՊՍԱԿԱՆ

Ֆրանսիայի նախարարը դրեց Գյումրիի դպրոցի առաջին քարը

Սկիզբը էջ 1

Դպրոցը հիմնովին ավերվել էր 88-ի երկրաշարժից եւ ֆրանսիական կառավարությունը խոստացել էր իր միջոցներ հայթայթել այն ամբողջովին վերակառուցելու համար: Սկզբնապես որոշվել էր հիմնաքարը դնել դեռեւս անցյալ տարի, 1993-ի դեկտեմբերի 7-ին, այնուհետեւ այս տարվա ապրիլի 23-ին՝ Ցեղասպանության հիշատակի օրվա նախօրյակին, սակայն ինչ-ինչ պատճառներով այն հետաձգվում էր, որը պատճառ էր դարձել Ֆրանսիայի տեղական շրջանակների եւ ֆրանսահայ կազմակերպությունների անհանգստության: Ֆրանսիայի Ազգային ժողովում խորհրդարանական տարբեր խմբակցությունների ներկայացուցիչներ հարցապնդումներով մի քանի անգամ դիմել էին Ֆրանսիայի արտգործնախարար Ալեն Ժյուպեին եւ կառավարությանը բացատրություններ տալու: Ֆրանս-հայկական համագործակցության պայմանագիրը վավերացնելու օրը՝ հունիսի 20-ին, խորհրդարանում [illegible] կրկին արծարծել այդ հարցը, մատնանշելով անգլիացիների փութկոտությունը, որոնք երկրաշարժից անմիջապես հետո Գյումրիում բացեցին Բայրոնի անվան դպրոցը:

Ինչեւէ, երեկ նախարար Ժակ Տուբոնը խիստ հուզված էր եւ խոսքեր չխնայեց վկայակոչելու երկու ժողովուրդների դարավոր բարեկամությունը եւ հայաստանցիների արտասովոր վերաբերմունքն իրենց պատվիրակության հանդեպ: Գյումրիի մոտ 1000 աշակերտ ունեցող ֆրանսիական թեքումով այդ դպրոցի վերակառուցման ծախսերը հոգում են Ֆրանսիայի արտաքին գործերի եւ մշակույթի նախարարությունները, բազմաթիվ քաղաքապետարաններ, առաջին հերթին Մարսելը, մասնավոր ընկերություններ եւ առանձին նվիրատուներ: Աշխատանքներն իրականացնում է Հայկական միջմասնագիտական խումբը (GIA), որի նախագահ պարոն Դեյրմենջյանը Ժակ Տուբոնի հետ ժամանել էր Փարիզից: Մասնակցում էր նաեւ «Հայաստանի համար ճարտարապետների խմբի» [illegible] ծրագրով:

Շինարարների եւ տեղական պաշտոնյաների հետ կարճ աշխատանքային խորհրդակցությունից հետո նախարարը եւ նրան ուղեկցող անձինք շտապ վերադարձան Երեւան, որ հանդիպեին արտգործնախարար Վահան Փափազյանին, մշակույթի նախարար Հակոբ Մովսեսի ուղեկցությամբ այցելեցին Մատենադարան, այնուհետեւ Սարդարապատի ազգագրական թանգարան, ուր երեկոյան զրուցեցին վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի հետ: Կեսօրից հետո Ժակ Տուբոնին ընդունեց նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, որտեղ, ի թիվս այլ հարցերի, արծարծվեց նաեւ ֆրանսախոս երկրներին միանալու Հայաստանի դիմումը, որ նա արել էր դեռեւս անցյալ տարի: Ինչպես երեկ երեկոյան կայացած մամուլի ասուլիսում հայտարարեց Ժակ Տուբոնը, նա Հայաստանի նախագահին եւս մեկ անգամ հավաստեց Ֆրանսիայի անվերապահ աջակցությունը Հայաստանին Ղարաբաղի խնդրի արդար լուծման հարցում, մատնանշելով թե ինքնապաշտպանությունը թեեւ արդարացի է, սակայն [illegible] պատերազմի վերանելով անընդունելի է եւ լուծումը պետք է փնտրել Ղարաբաղի անվտանգության միջազգային երաշխիքների շրջանակներում, թերեւս միջազգային խաղաղապահ զորքերի օժանդակությամբ: Ֆրանսիական բարձրաստիճան պատվիրակությունը [illegible] նույն օրը [illegible] կեսօրին մեկնեց Փարիզ:

ՏԱԹԵՎ ԳԱՍՊԱՐՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Սկսվեց ԱԱՊՎ մայոր Ռուբեն Եսայանի դատավարությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 8 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հուլիսի 7-ին Երեւանի Մյասնիկյանի շրջանի ժողովրդական դատարանում դատավոր Շ. Վարդանյանի նախագահությամբ սկսվեց ՀՀ ԱԱՊՎ օպերատիվ լիազոր, մայոր Ռուբեն Եսայանի գործով փակ դատավարությունը: Դատախազն էր ՀՀ զինվորական դատախազի տեղակալ Հովհաննես Հայրիյանը:

Մեղադրյալի դատապաշտպան Յուրի Բաղդասարյանը Նոյյան Տապան գործակալության թղթակցին հաղորդեց, որ Ռուբեն Եսայանը մեղադրվում է ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 187 (պաշտոնեական կեղծիք) եւ 268 ա «դրիմ» (իշխանության անգործունեություն) հոդվածներով: Ըստ դատապաշտպանի, 187 հոդվածով ներկայացված մեղադրանքում նշված չէ [illegible] կամ դիտավորությունը, ինչը պաշտոնեական [illegible] թույլ է տալիս պահանջելու արարքը որակել որպես «պաշտոնեական զանցանք» (վարչական, բայց ոչ քրեական պատժելի արարք): Ինչ վերաբերում է 268 հոդվածով ներկայացված մեղադրանքին, ապա Յուրի Բաղդասարյանը նշեց, որ վերջին անգամ Հայաստանի դատարանում այս հոդվածը կիրառվել է 1943-ին: Բացի դրանից, տվյալ հոդվածով մեղադրանքը պետք է ներկայացվի մեղադրվող արարքի բազմակի կրկնության (երեք անգամից ոչ պակաս) դեպքում, ինչպես նաեւ պետք է նշվեն ծանրացուցիչ հանգամանքները: Վերջապես, ըստ Բաղդասարյանի, այս երկու հոդվածները միասին ներկայացնելն այնքան էլ տրամաբանական չէ:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (7 8852) 151066
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
[illegible] / 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը եւ տառատեսակը [illegible]
Apple Macintosh համակարգչային սարքավորումը «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Ուկրաինա-Բելառուս. Ընտրական կրքերը թեժացան

Ուկրաինա. «Երկու Լեոնիդ»

«Վերջին օրերին Ուկրաինայի ռադիոն կարգախոս է հաղորդում հետեւյալ տեքստով. «Հանուն ուժեղ Ուկրաինայի: Մեր ընտրությունը պետք է ստույգ լինի»:

Ուկրաինայի նախագահական ընտրությունների առաջին փուլի արդյունքների համաձայն, յոթ թեկնածուներից մնացել են երկուսը՝ Ներկայիս նախագահ Լեոնիդ Կրավչուկը եւ նախկին վարչապետ Լեոնիդ Կուչման: Իրենց կախընտրական ծրագրերով երկու հավակնորդներն իրարից շատ չեն տարբերվում: Ընտրությունների առաջին փուլն ի հայտ բերեց երկու թեկնածուների քաղաքական վարկերի ռոտուալի խզում. Լեոնիդ Կրավչուկ՝ 38 տոկոս, Լեոնիդ Կուչմա՝ 31 տոկոս: Զգալի տարբերություն է առկա ընտրողների տեղաբաշխման հարցում: Ինչպես հաղորդվել է մամուլում, Լեոնիդ Կրավչուկի օգտին քվեարկել են հիմնականում Արեւմտյան Ուկրաինայում եւ հանրապետության մայրաքաղաք Կիեւում:

Հարկ է նշել, որ այսօրվա ընտրական օրենքը քիչ է տարբերվում նախկին սոցիալիստական օրենքից: Լեոնիդ Կրավչուկի նախընտրական արշավը հիանալի անցկացվեց արդի իրադրության տեսանկյունից: Նրա նախընտրական արշավի հիմնական թեզիսներն էին՝ ավելի մեծ ուշադրություն դարձնել եւ բարելավել սոցիալական ծրագրերը, ինչպես նաեւ արտադրության շարունակվող անկման պայմաններում հրաժարվել աշխատավարձի բարձրացումից: Դա յուրօրինակ «ազնվություն է»:

Սակայն այդ կետերը չէին, որ նրան լրացուցիչ տոկոսներ բերեցին: Դրանք բերեցին Ղրիմի հարցի առթիվ, ԱՊՀ-ին անդամակցելու, ներքին եւ արտաքին քաղաքականության բնագավառում ավելի վաղ նրա ձեռնարկած քայլերը: Արտաքին քաղաքականության մեջ Կրավչուկը ցանկանում էր համեմատաբար անկախ լինել: Սա վերաբերում է թե Սեւծովյան նավատորմի բաժանմանը եւ թե Ղրիմի խնդրին: Ընդհանուր առմամբ, Լեոնիդ Կրավչուկը հասցրեց ստեղծել Ռուսաստանից անկախ քաղաքականության վարման տպավորություն: Դա արտահայտվեց նաեւ Չեռնոբիլի ատոմակայանի փակումից հետո, պատճառված վնասները փոխհատուցող միջոցները Արեւմուտքից «կորզելու» նրա ջանքերում եւ միջուկային ծրագրերին առնչվող պայմանագրերում: Էական նշանակություն կունենա նաեւ հուլիսի 7-ին Լեոնիդ Կրավչուկի եւ Բորիս Ելցինի ունեցած զրույցը: Ռուսաստանի նախագահն ասաց, թե Նեապոլում, Յոթնյակի երկրների գագաթաժողովում, ինքը կպաշտպանի Չեռնոբիլի ատոմակայանի փակման պատճառած վնասները փոխհատուցելու Ուկրաինայի պահանջը: Ինչպես հաղորդեց «Ազատություն» ռադիոկայանը, Եվրոպայի տնտեսական միավորումն այդ նպատակով հատկացրել է անհրաժեշտ երկու միլիարդ դոլլարից 600 միլիոնը: Այնպես որ այս հաջողությունը եւս վերագրվում է Լեոնիդ Կրավչուկին:

Այս բոլոր դրական կողմերով հանդերձ, Լեոնիդ Կրավչուկը քաղում է նաեւ ընդդիմության հանդեպ իր այն վերաբերմունքի պտուղները, որը կարելի է բնութագրել «Բաժանիր եւ տիրիր» սկզբունքով: Արդեն «տիրաժավորված» ընդդիմությունը, որտեղ նույնիսկ ՌՈՒԽ հզոր շարժումը պառակտվել է երկու մասի, չէր կարող ազդեցիկ Կրավչուկի հայրենասիրական ճառերից: Ընդհանուր առմամբ, Ուկրաինայի ընտրությունների քաղաքական դասն ուսանելի է ԱՊՀ բոլոր երկրների համար. մի դառնալիր ընդդիմությանը, որպեսզի չխախտես քո հենարանը:

Տեղին է ասել, որ որպես պետության ղեկավար Լեոնիդ Կրավչուկն անհամեմատ ավելի մեծ հնարավորություններ ուներ անցկացնելու կայուն նախընտրական արշավ, քան իր մրցակից Լեոնիդ Կուչման:

Լեոնիդ Կուչման Ռուսաստանի հետ քաղաքական ու տնտեսական սերտ համագործակցության մոլի կողմնակից է: Նա կապեր է պահպանել հիմնականում Ռուսաստանի տնօրենների կորպուսի հետ, որ գլխավորում է Արկադի Վոլսկին:

Կուչման, ուկրաինացի դիտորդների գնահատումների համաձայն, գրագետ, դյուրահաղորդ, հաշվենկատ տնտեսական գործիչ է: Նրա նախընտրական արշավում քաջ երեւույթին կենտրոնական տեղ է գրավում Կուչմայի եւ Վոլսկու համատեղ ելույթը, որ տեղի ունեցավ հունիսի սկզբներին, «Օստանկինո» հեռուստատեսով: Այդ հանդիպման հիմնական միտքը Ռուսաստանի եւ Ուկրաինայի ղեկավարներին ուղղված տնտեսական ու քաղաքական սերտ համագործակցության կոչն էր: Արկադի Վոլսկին առավել համոզչության համար նույնիսկ բերեց հետաքրքիր տվյալներ: Այսպես, նրա խոսքերով, վերջին վեց ամսում արեւմտյան 19 խոշոր կոնցեռններ «ցանացել են» իրենց ինվեստիցիոն կապիտալները Ռուսաստանից ԱՊՀ միջինասիական երկրներ փոխադրել եւրոպխիփների օրենքի բացակայության պատճառով: Հետեւությունը մեկն է. դրանից հնարավոր կլիներ խուսափել Ռուսաստանի եւ Ուկրաինայի տնտեսական կապերի վերականգնման դեպքում: Ինչպես պարզվեց ավելի ուշ, այդ հաղորդումը եւ Ռուսաստանի եւ Ուկրաինայի սահմանով կիրված քաղաքային եւ այդ սահմանի ճշգրտման գաղափարի անհեթեթությունը նկարված ֆիլմը հանգեցրին այն բանին, որ Լեոնիդ Կուչմային քիչ ժամանակ հատկացրին Ուկրաինայի հեռուստատեսությունում, անդրադառնալով. «Ձեր նախընտրական արշավն անցկացրեք «Օստանկինո»-յում»: Լեոնիդ Կուչման իր նախընտրական ծրագիրը պաշտպանում էր սեփական կյանքի օրինակներով, երբ ինքը վարչապետի պաշտոնն էր զբաղեցնում մինչեւ 1993 թ. աշունը: Նա հիշեցրեց, որ իրեն հաջողվել է զսպել արժեզրկումը, իսկ դրա հետեւանքը բացատրեց տոտալական նավթի ու գազի գների աճով: Հետեւությունը մեկն է. կարեւոր է Ռուսաստանի հետ սերտ համագործակցությունը: Նրան պաշտպանեցին նաեւ կոմունիստները, ինչը միանգամայն համապատասխանում է վերջիններիս այժմյան «ԱՊՀ երկրների պրոլետարնե՛ր, միացե՛ք» կարգախոսին: Նրանց այդ քայլին դրդեց նաեւ Լեոնիդ Կրավչուկը, մեղադրելով «պետության ղեկավարին ոչնչացնելու փորձի» համար: Լեոնիդ Կրավչուկն անզգուշորեն նաեւ խորհրդարանին մեղադրեց օրենքների ընդունման հարցում դանդաղկոտություն հանդես բերելու մեջ, իսկ այնտեղ կոմունիստները զգալի կշիռ ունեն:

Ընտրությունների երկրորդ փուլը համեմատաբար ի հայտ կբերի Ուկրաինայի նախագահին: Հիշյալ եւ չնշված փաստերի հաշվառումը հնարավորություն է տալիս ենթադրել, որ այսօրվա դրությամբ, որպես առաջա նախագահ առավել գրավիչ է անկախ մարդ Կրավչուկի, քան դեպի Ռուսաստանի «գիրկը» ձգտող Լեոնիդ Կուչմայի կերպարը:

Մնում է ավելացնել, որ ընտրությունների երկու փուլերը կարժենան մեկ տրիլիոն 618 միլիարդ կարբովանեց: Ինչպես ասում են, ուկրաինացի ժողովուրդը «գնի հարցում չավարկեց»:

Բելառուս

Բելառուսի Հանրապետությունը, նախկին ղեկավար Շուշկեւիչի գլխավորությամբ, Բելովեժյան անտառում ԱՊՀ հիմնադիրներից մեկն է եղել:

Բելառուսում քաղաքական իրադրությունը շատ բարդ է ու հակասական: Ազգի քաղաքական ներկայացուցչությունն այստեղ այնքան էլ բազմերանգ չէ, ինչպես Ուկրաինայում: Աննշան են նաեւ Չեռնոբիլի ատոմակայանի վթարի աղետալի հետեւանքները, արդեն 8 ամսից ավելի քննարկվող ռուբլու գոտու հարցը եւ վերջապես երկրի ղեկավարության հաճախակի փոփոխությունները եւ Բելառուսին Ռուսաստանի առաջարկած ռուբլու գոտու պայմանագրի նվաստացուցիչ պայմանները:

Առաջին փուլը ի հայտ բերեց նախագահության երկու հիմնական թեկնածուների: Դրանք են Ալեքսանդր Լուկաշենկոն եւ Վյաչեսլավ Կեբիչը: Տարբերությունը շատ մեծ է. Ալեքսանդր Լուկաշենկո՝ 45 տոկոս, Վյաչեսլավ Կեբիչ՝ 17 տոկոս:

Դիտորդների գնահատումների համաձայն, առաջին փուլի արդյունքները պարզապես ցնցեցին են բոլորին: Անսպասելի էր Լուկաշենկոյի հաջողությունը: Արդյունքները զարմացրին ոչ միայն դիտորդներին, այլեւ հենց Վյաչեսլավ Կեբիչին, որը չափից ավելի էր տրվել իր նախընտրական արշավում Ստանիսլավ Շուշկեւիչի դեմ պայքարելով, մինչդեռ Լուկաշենկոն գործում էր անշտապ, կոնկրետ եւ համոզիչ կերպով: Կեբիչի եւ Լուկաշենկոյի նախընտրական ծրագրերն այնքան էլ չեն տարբերվում իրարից:

Վյաչեսլավ Կեբիչը խոստացել է կանգնեցնել արժեզրկման աճը, իջեցնել հանցագործությունների մակարդակը, զարգացնել տնտեսությունը, «ռեալ» կարգով էժանացրել է որոշ սննդամթերքներ, ինչպես նաեւ ավելացրել է սոցիալական արտոնությունները: Նա շատ «անկեղծորեն» խոստովանեց իր որոշ սխալները: Ալեքսանդր Լուկաշենկոն իր ծրագիրը կառուցել է հիմնականում քննադատական ոգով, տալով տնտեսական հաջողությունների տարած խոստումներ, դրանք շաղկապելով ոչ միայն Ռուսաստանի հետ դաշինքի կնքման, այլեւ ներքին կարգուկանոնի հետ: Նա հանրապետության ամբողջ ղեկավարությանը մեղադրեց կաշառակերության, հանցագործությունների սանձարձակ աճի եւ այն բանի համար, որ հանրապետության բնակչության 90 տոկոսն ունի աղքատության նվազագույնից ցածր կենսամակարդակ: Նա հատուկ խոստացավ «պատերազմ հայտարարել» բոլոր քրեական տարրերին, չնայելով պաշտոններին ու կոչումներին: Դրա շնորհիվ նա բազմաթիվ համակիրներ վաստակեց ընտրողների շրջանում:

Ընտրությունների «ճարտարագիտության» համաձայն, երբ երկրորդ փուլին մասնակցի ընտրողների կեսից, քան 50 տոկոսը, ապա կկայանա երրորդ փուլը: Իսկ եթե երրորդ փուլում էլ նախագահ չընտրվի, ապա Ա. Գրիբը ինքնաբերաբար կդառնա պետության ղեկավար:

Այսպիսին է իրավիճակը ԱՊՀ երկու պետություններում՝ Ուկրաինայում եւ Բելառուսում նախագահական պաշտոնների համար ծավալված ընտրարշավներում: Վերջին խոսքը պետք է ասեն Ուկրաինայի եւ Բելառուսի ժողովուրդները: Իսկ ժողովուրդը միշտ իրավացի է:

ՌՈՅՍ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ,
Պատմագիտության թեկնածու

ԱՊՀ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Կիեւ. կալանվեց գնդապետ Քոբալիան

ԹԲԻԼԻՍԻ, 7 ՅՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Յուլիսի 6-ին Կիեւում կալանվեց գվիադականների զինված կազմավորումների նախկին մարտական հրամանատար գնդապետ Լոթի Քոբալիան: Այս մասին հուլիսի 7-ին հաղորդել են վրացական լրագրերը: Անցյալ տարի Քոբալիան գործ էր հարուցվել Զվիադ Գամսախուրդիայի եւ Լոթի Քոբալիայի դեմ հակապետական գործունեության, խաղաղացիական կռիվներ սանձազերծելու եւ վրաց ժողովրդի դեմ ծանր հանցագործություններ կատարելու մեղադրանքով: Մոտ ժամանակներս Քոբալիան կտեղափոխվի Թբիլիսի:

Կանցկացվի «բալթյան» գումարտակի զորավարժություն

ՎԻԼՆՅՈՒՍ, 8 ՅՈՒԼԻՍ, ԱՆԻ ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Եկող շաբաթ Լիտվայում նախատեսված է անցկացնել համատեղ լիտվա-լատվիա-էստոնական «բալթյան» գումարտակի զորավարժություններ, որը պատրաստվում է ՄԱԿ-ի խաղաղապահ զինված ուժերին օգնելու համար:

Բուլղարիայի առաջին նախագահի պաշտոնակալությունը

ՈՒԼԱՆ ՈՒԴԵ, 8 ՅՈՒԼԻՍ, ԱՆԻ ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Այստեղ կայացավ Բուրյաթիայի առաջին նախագահ Լեոնիդ Պոտապովի պաշտոնակալության հանդիսավոր արարողությունը, որին մասնակցում էր Ռուսաստանի Դաշնության կառավարության փոխնախագահ Էդուարդ Մեցաեւի գլխավորությամբ:

ԲԱՔՈՒ

Նավթային բանակցությունների վերջին փուլը հուլիսի 11-ից հետո

ԲԱՔՈՒ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մինչեւ հուլիսի 11-ը պետք է Բաքու ժամանեն արեւմտյան նավթային ընկերությունների ներկայացուցիչները, որից հետո կսկսվի Ադրբեջանական Հանրապետության պետական նավթային ընկերության հետ բանակցությունների եւս մի փուլ: Ամենայն ակնհայտությամբ, պայմանագրի ստորագրումից առաջ, պետական նավթային ընկերության եւ արեւմտյան ֆիրմաների ներկայացուցիչների բանակցությունների վերջին փուլը սկսվելու է հուլիսի 11-ից հետո: Քննարկումների խնդիր առարկան Ադրբեջանի նավթի ծովային հանքավայրերի համատեղ մշակումներն են: Այդ մասին Խաբար սերվիս գործակալությանը թղթակցին հաղորդեց պետական նավթային ընկերության փոխնախագահ Խոշբախտ Յուսուֆզադեն: Նա ասաց, որ բանակցությունները տեղի կունենան այն բանից հետո, երբ արեւմտյան նավթային ընկերությունների փորձագետները կավարտեն մի շարք չլուծված մնացած առեւտրական հարցերի քննարկումը եւ կժամանեն Բաքու: «Այդ փուլի հաջող ավարտից հետո կարելի է սպասել, որ անմիջականորեն համաձայնագիր կստորագրվի», վերջում նշեց Խ. Յուսուֆզադեն:

Հիշեցնենք, որ հունիսի 20-ին, Ստամբուլում բանակցությունների ավարտին, արտասահմանյան ֆիրմաների ներկայացուցիչները երկշաբաթյա ժամկետ պահանջեցին չլուծված հարցերի քննարկման համար: Ժամկետը լրացավ հուլիսի 4-ին: Թե ինչն էր պատճառը, որ համաձայնագրի ստորագրումը հետաձգվեց եւս մեկ շաբաթով, առայժմ հայտնի չէ:

ՄՈՍԿՎԱ

Հողամասեր են վաճառվում նաեւ օտարերկրացիներին

ՄՈՍԿՎԱ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այժմ օտարերկրյա քաղաքացիները կարող են հող ձեռք բերել Մոսկվայում: Հողի վաճառքի մրցույթներ եւ աճուրդներ անցկացնելու մասին մայրաքաղաքի կառավարության որոշմանը համապատասխան, սահմանվել են տարբեր շրջաններում գտնվող 69 հողամասեր, որոնք պետք է իրացվեն այս տարի:

Ռուսաստանի ներդրումների եւ անշարժ կայքի գործակալությունը դարձավ այն ֆիրմաներից մեկը, որոնց Մոսհողկոմը հանձնարարել է աճուրդներ կազմակերպել հողամասերի երկարաժամկետ (49 տարով) վարձակալման իրավունքի համար: Գործակալությունը պետք է ներդրողներ գտնի, որոնք փոխշահավետ պայմաններով կկարողանային ձեռք բերված հողի վրա կառուցել քաղաքին անհրաժեշտ օբյեկտներ: Աճուրդների ավարտից հետո շենքերը կդառնան ներդրողների սեփականությունը: Մրցույթի պայմանների համաձայն, դրանց կարող են մասնակցել ինչպես իրավաբանական, այնպես էլ ֆիզիկական անձինք:

«Առաջին աճուրդը կանցկացվի հուլիսի վերջերին, ասաց գլխավոր տնօրեն Վալենտին Պանկրատովը: Աճուրդի են դրվում հողամասեր, որտեղ նախատեսված է կառուցել բնակելի շենքեր, գործարար համալիրներ, հասարակական կենտրոններ, առեւտրի ձեռնարկություններ»:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ լուսավորության նախարարության Մասնագիտական-տեխնիկական թիվ 10 ուսումնարանը հայտարարում է 1994–95 ուս. տարվա ընդունելություն հետեւյալ մասնագիտությունների գծով

8–9-րդ դասարանների կրթությամբ, ուսման ժամկետը 3 տարի է.
1. Ներկարարների, հարդարող երեսպատողների
2. Հյուսն-ատաղձագործների, կահույքագործների
3. Էլեկտրահավաքողների
4. Էլեկտրասարքավորումներ վերանորոգողների եւ մոնտաժողների
5. Ավտովերանորոգողների

10-րդ դասարանի կրթությամբ, ուսման ժամկետը 10 ամիս է.
1. Հաշվապահական հաշվառման եւ համակարգիչների կիրառում հաշվապահության մեջ:

Ուսման ժամանակաշրջանը համարվում է աշխատանքային ստաժ:

Ընդունելությունը կատարվում է հարցազրույցի կարգով: Դասերը կսկսվեն սեպտեմբերի 1-ից:

Ուսումնարան ընդունվելու համար հարկավոր է ներկայացնել փաստաթուղթ կրթության մասին, տեղեկանք առողջության մասին՝ ձեւ 286, տեղեկանք բնակավայրից, 3/4 չափսի 4 լուսանկար:

Հասցեն՝ Երեւան-28, Կիեւյան փողոց, թիվ 8
Հեռախոսներ՝ 22-89-42, 22-89-62

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Նախագահական խօսքեր, որոնք կրնային նաեւ չըսուիլ

ԳՐԻԳՈՐ ՔԷՕՍԷԵԱՆ

Ամերիկայի Հայկական Համագումարի նախագահ Հրայր Հովնանյանի մեծարանքի հանդիսության (Նյու Յորք, «Վալդորֆ Աստորիա» հյուրանոց, 1994 թ. հունիսի 4) ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության նախագահի տեսագրված ճառը, մեղմ ասած, միանշանակ չի ընդունվել սփյուռքի տարբեր շրջանակների կողմից: Հատկապես այն հատվածը, որը վերաբերում է սփյուռքում կուսակցությունների ժամանակավրեպության (անախրոնիզմ) գաղափարին: Այդ առթիվ, Ռամկավար ազատական կուսակցության Բոստոնի «Պայքար» ամսագրի գլխավոր խմբագիրը հետևյալ հոդվածն է ստորագրել, որ օրերս լույս կտեսնի ամսագրի 1994 թ. հունիս-հուլիս միացյալ համարում:

Ամերիկայի Հայկական Համագումարը (Armenian Assembly of America), առ ի գնահատանք իր նախագահ Հրայր Յովնանեանի հասարակական ու բարեսիրական գործունէութեան, նպատակայարմար գտած էր զայն պարգեւատրել Համագումարին իսկ հաստատած «Բարձր ծառայութեան» մրցանակով: Այս առթիւ կազմակերպուած էր դերձանափայլ հանդիսութիւն-ճաշկերոյթ Նիւ Եորքի «Ուալտորֆ Աստորիա» պանդոկին մէջ: Իրենց յարգանքը մեծարեալին արտայայտելու համար ներկայ գտնուողներուն մէջ էին կոնգրեսականներ, քաղաքական դէմքեր, եկեղեցական եւ աշխարհական անձնաւորութիւններ: Նկատի առնելով ծննդավայրին եւ մեծարեալին կարեւորութիւնը, ներկայ էր նաեւ Հայաստանի դեսպանը, յանձին փոխնախագահ Գագիկ Յարութիւնեանի, որ իր կարգին ունեցաւ ելոյթ մը: Հանդիսութեան բացառիկ հանգամանք մը տալու համար իրենց բարձր հովանաւորութիւնը շնորհած էին Հայաստանի Հանրապետութեան վսեմաշուք նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգէն Ա. Հայրապետը եւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Գարեգին Բ. Կաթողիկոսը: Աւելորդ պիտի չըլլար նշել նաեւ, որ մուտքը անձ գլուխ 200 տոլար էր, իսկ նուիրատուութենէն գոյացաւ 725 000 տոլար՝ գործածուելու համար Համագումարի ծրագիրներուն ի Հայաստան եւ ի Միացեալ Նահանգներ:

Այս առթիւ, պրն. Տէր-Պետրոսեան ուղղած էր իր ողջոյնի խօսքը տեսերիզի միջոցով: Գաղափարը կրնար գեղեցիկ նկատուիլ, երբ մասնաւորաբար նկատի առնուին մեծարեալին սէրը եւ անձնական յարաբերութիւնները պրն. նախագահին հետ, որ, հաւանաբար այս պատճառով, իր խօսքը կը սկսէր անդրանոյն, մտերիմ ձեւով մը. «Սիրելի բարեկամներ, սիրելի Հրայր»: Այնուհետեւ նախագահին «հիւծակայ կարգով արձակուած գնահատականները եւ զգացումները» կը վերածուէին սփիւռքի կառոյցներու դատին ու դատաստանին:

Նախագահ Տէր-Պետրոսեանի մտածումները կառչած է [illegible] «Արմինիըն Էսեմբլին [illegible] այսօր ապացուցեց, որ Հայաստանի եւ սփիւռքի ներկայ պահանջներին [illegible] բաւարարող ամենայարմար [illegible] մակերպութիւնն է: Արմինիըն Էսեմբլին կարողացաւ համախմբել սփիւռքի հայկական կազմակերպութիւններին ընդունելի [illegible] դատական գծերը եւ միաժամանակ որդեգրել նոր սկզբունքներ, որոնք այսօր անհրաժեշտ են սփիւռքի եւ Հայաստանի կապերի, Հայաստանը աշխարհի առջեւ ներկայացնելու, Հայաստանի համար նպաստաւոր քաղաքական հովանաւորչութիւն յղիինը, արդարահաւատ հարցում» ներգրաւելու նշանակութիւն «Դուք արդար ազգային կազմակերպութիւն Մ. առաջացած պատկանում է ձեզ եւ ձեր նման կազմակերպութիւններին»:

Այս ծանին մէջ քոյնած է նաեւ, թէ չէ բերգնահատուած այլ կազմակերպութիւններու դերը, մասնաւորաբար Հ. Բ. Ը. Միութեան, «որ եկեղեցու կողքին այսօր փաստօրէն միակ համահայկական կազմակերպութիւնն է աշխարհում»:

Երկրորդ մասով, պրն. Տէր-Պետրոսեան կը շարունակէ բացատրել գնահատանքը, որովհետեւ հաւնի իրեն համար էական նշանակութեան. «Արմինիըն Էսեմբլին, եւ անձամբ դու, Հրայր, Հայաստանի անկախութեան ձեռք բերման առաջին օրուանից, նոյնիսկ դրանից էլ առաջ մեր կողքին էիք», եւ առյա՝ «ուզում էլ դուք տարբերում էք սփիւռքի շատ կազմակերպութիւններից, ես յատկապէս ի նկատի ունեմ քաղաքական կուսակցութիւնները, որոնց գոյութիւնը այսօր սփիւռքում անախրոնիզմ (ժամանակավրէպ) է»: Եւ որովհետեւ այս գաղափարին ճշմարտութիւնը շեշտելու, անկլացուած է նաեւ հաստատում մը. «Ժամանակը անվրէպ է. կուսակցութիւնները պէտք է ծնուեն, գործեն եւ վերանան Հայաստանում»:

Վերի զոյգ գաղափարներուն կը հետեւի յանկուած մը, որ Հ. Յ. Դաշնակցութեան ուղղուած է. «70 տարի սփիւռքի որոշ ուժեր չէին համագործակցում Հայաստանի իշխանութիւնների հետ որոշ գոյապաշտման պատճառներով, այսօր նոյն այդ ուժերը փաստօրէն բոյկոտում են Հայաստանի իշխանութիւններին, այլ պատճառաբանութիւններով: Բայց իրականութիւնն այն է, որ 70-75 տարի այդ ուժերը որեւէ նպաստ չեն բերել եւ այսօր էլ չեն բերում Հայաստանի պետութեանը: Օգնելով իշխանութիւններին, ինչպիսին իշխանութիւն էլ դա լինի, վերջին հաշւով օգնում ենք Հայաստանի պետութեանը: Մնացածը ամէն ինչ սուտ է»:

Նախագահը յաջնակի խօսած է եզակիին ցոյց տալու համար, ինչ որ այս պարագային գնահատելի ձեւը չէ: Հետեւաբար մենք պիտի յարտայայտենք այս վերջին կէտին շուրջ հասկնալի պատճառներով: Իսկ այլապէս, պրն. Տէր-Պետրոսեան կը կրկնէ հայրենասիրական ընդհանուր սկզբունք մը, որ 70 տարի նշանաբանը եղած է «Պայքար»-ին եւ զայն հովանաւորող կուսակցութեան:

Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահին վերի գաղափարներուն պիտի ուղղենք պատասխանել նոյնքան [illegible] եւ մէկ յաւելումով:

ա. Երբ Ամերիկայի Հայկական Համագումարը ծնունդ առաւ, Հայաստան խորհրդային էր եւ բռնեանեան խորհրդային: Ոչ ոք կրնար խորհիլ, որ համայնավար տարակուսելի կու կայսրութիւնը փուլ պիտի գար այնքան արագ, հակառակ անոր մէջ նկատուող տարրալուծութեան նշաններուն: Եւ Հայկական Համագումարը յստեղծուեցաւ պայքարելու եւ սատարելու համար Հայաստանի խորհրդային կարգերը: Համագումարը իսկապէս համահայկական մտահոգութիւններով եւ ծրագիրներով մարմին առաւ, որուն մաս կազմեցին այսօր «ժամանակավրէպ» յորջորջուած հայ ազգային կուսակցութիւնները: 1982-ին Հ. Յ. Դաշնակցութեան հեռացումով (հոս մեր նիւթին մաս չի կազմեր մեկնաբանելու այդ քայլին կուսակցական-քաղաքական դրդապատճառները) է, որ անկէ ետք Համագումարէն քաշուեցաւ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը, ապա՝ կրտսերական դէրէ զրաեցին կարգ մը ազգային դէմքեր, եւ տակաւ Համագումարը ստացաւ այսօրուան դիմագիծը: Յստակ չենք գիտեր, թէ ճիշդ ո՛ր քաղաքականէն սկսեալ եւ ինչ ձեւերով Հայկական Համագումարը եւ անձամբ պրն. Հրայր Յովնանեանը կողքին կանգնած էին Հայաստանի Երրորդ Հանրապետութեան ներկայ ղեկավարութեան: Տարտամ են նշուած թուականները, ինչպէս որ անորոշ էին շատ մը բաներ 1988-1989-ի յարափոփոխ ամիսներուն: Ամէն պարագայի բարեկամ կազմակերպութեան մը եւ անձի մը ուղղուած գնահատականը սխալ է վերածել «բարի վարուց վկայագիրի», յօրինակ այլոց: Հայաստանի անկախացումէն առաջ, որեւէ ալ հարցերը յստակ ըլլային 1988-ի Ղարաբաղի տղոց համար, աշխարհ կ՚առնէր իր շունչը բռնած: Գիտենք թէ պրն. Տէր-Պետրոսեանի համար այն ժամանակ ամէն ինչ թափանցիկ ու յստակ էր: Ինչն է, որ գոհունակ հիմնաւորութեամբ մը կը յայտարարէր, թէ «երբ պրն. Բուշին (նախագահ Ջորջ Բուշ) եւ իր ժողովուրդին քսինք, որ Գորբաչովի ժամանակը սահմանափակ էր, ան չուզեց մեզ լսել» (AIM ամսագիր, Մարտ, 1994): Եթէ այդ շրջանին եւ անկէ առաջ, սփիւռքի կուսակցութիւններ կամ կուսակցական շրջանակներ քաղաքական որոշ զգուշաւորութիւն մը նախընտրելի կը նկատէին, քան թէ փորձել Հայաստանի առճակատման շարժումները դէպի սարսափազդու անծայրածիր պետութիւն մը ներկայացնող ղեկավարութեան մը եւ համակարգի մը հետ (հանի նոյնիսկ Միացեալ Նահանգներ չէր կրցած ճիշդ գնահատել կացութիւնը, եւ «չէր ուզած լսել» պրն. Տէր-Պետրոսեանը), այդ պէտք է նկատել բարենիշ մը մեկ դարու քաղաքական որոշ փորձառութեան տէր աւանդական կազմակերպութիւններուն համար: Ի վերջոյ, հայ ժողովուրդը շատ բարձր գին մը վճարած էր քաղաքական դաւերու սկիզբը, քաղաքական գոհէ այնքան մը փորձառութիւն ձեռք ձգելու համար: Պատմութիւնը պէտք չէ որ կրկնուէր: Թերեւս տեղին է նաեւ նշել, որ մեզի համար մտահոգիչ մտայնութիւն մը կը մնայ մինչեւ այսօր կրկնուող վերաբերող յայտարարութիւնները, թէ խորհրդային կայսրութեան քայքայումը սկսաւ Երեւանի մէջ, եւ թէ յաղթանակեան շարժումն է, որ կործանեց Բեռլինի պատը: Պարագան մասնաւորաբար խողովել է, որովհետեւ նման յայտարարութիւններ կառավարողները կը գտնուին Հայաստանի ղեկավար դասուն մէջ: Ժամանակին «Մուրանը կը դողդղար» հայ ֆէոդալին: Գիտենք հետեւանքները: Նախագահ Տէր-Պետրոսեան ամբողջովին իրաւունք ունի, երբ Սփիւռքի մէջ կուսակցութիւնները անախրոնիզմ կը նկատէ: Մենք միշտ քննած ատելին, իր մայրենի հողէն դուրս որեւէ քաղաքական կուսակցութիւն անբնական երեւոյթ մըն է, եւ հետեւաբար վերջ դնել է ունենալ այդ երեւոյթը: Միայն թէ նախագահական հրամանագիրներով եւ խրատներով չէ, որ կազմալուծ կ՚ըլլան հայ ժողովուրդին մէկ դարաւոր շրջանին ստեղծուած եւ դժբախտ պայմաններու մէջ գոյատեւած ազգային կուսակցութիւնները, - հոգ չէ թէ անոնք իրենց բնոյթ կազմեն ժողովուրդին միայն «տասը առ հարիւր»-ը: Անբարենպաստ միջավայրի մէջ գործող ու շատ համեստ պայմաններու տէր այդ կուսակցութիւններուն, ինչպէս նաեւ անոնց ծիրին մէջ գտնուող անհատներուն զոհողութեանց գինով է որ կառուցուեցան դպրոցներ, եկեղեցիներ եւ ազգային տուներ, եւ ստեղծուեցաւ... «Արմինիըն Էսեմբլի» մը, որ այսօր նախագահական այնքան բարձր գնահատանքին կ՚արժանանայ: Սփիւռքի կուսակցութիւնները դատապարտուած են անհետանալու, ու անոնք պիտի շիջին իրենց ներկայ կառոյցներով, այնքան արագ՝ որքան որ շատ եւ առոյգ բարձրանայ Հայաստանի պետութիւնը: Երբ այսօր Հայաստանի նախագահին գլխաւոր մտահոգութիւնը կը կազմէ թիթեղ մը վառելիքին ապահովել, որ իր ժողովուրդը ձմեռային սառնամանիքէն նուազ տուժայ, եւ պարկ մը հացահատիկ ճարել, որ երկրին բնակչութիւնը ամէն օր կէս կուշտ փորով անկողին մտնէ, սփիւռքի կուսակցութիւններուն անախրոնիզմը անխուսափելիօրէն պիտի ըլլայ անհրաժեշտօրէն պիտի շարունակուի դեռ որոշ շրջան մը: Ամէն պարագայի, կուսակցութիւնները միայն անուն եւ կառոյց պիտի փոխեն, աշխատանքը պիտի մնայ նոյնը՝ Հայաստանի վերաշինութիւն, բարոյական, նիւթական եւ քաղաքական օգնութիւն, «լոբինգ», Հայկական դատ եւ ազգապահպանութիւն:

Հոս ճշդում մը անհրաժեշտ է: Աշխարհի մէջ Արմինիըն Էսեմբլիներու բազմացումը, ինչպէս որ արտագին կը մաղթէ պրն. Տէր-Պետրոսեան, եւ անոնց առաւել զօրացումը երբեք չի նշանակեր, թէ անոնք քաղաքական ուժերու պիտի վերածուին: Արդէն աղին-անդին տեսանելի են այդ դիտաւորեալ աշխատանքները, որոնք իրենց ընդարձակումը արդէն կ՚ըզերեն ազգային կուսակցութիւններուն կայուածքը: Այնինչ զարմանալի պիտի չըլլայ, եթէ մօտ ապագային «Էսեմբլիներ» երեւնին վրայ ճնշումի միջոցներու վերածուին, ամէն անգամ որ անոր պահանջքը զգացուի: Դրանք, քաղաքական ուժը եւ ազդեցութիւնը միշտ օգտագործելի ճնշումի միջոց կը դառնան նոյնիսկ ոչ քաղաքական կուսակցականներու պարագային: Եւ քանի որ մեր մէջ առանձնութիւն դարձած է ամէն հարցի մէջ բերել իրեական օրինակ մը, քանի թէ Իսրայէլի քաղաքականութիւնը բնականաբար կ՚որոշուի Երուսաղէմի մէջ, այսուհանդերձ, երբ դրսեւնի որ իսրայէլեան կուսակցութիւնները ներկայութիւն մը շարունակէ կարճատես քաղաքականութեան վարել, Ամերիկայի հրեաները, որոնք քաղաքական կուսակցութիւններ չունին, կ՚օգնեն երկրի ժողովուրդին -եւ կը յաջողին - որ խաղաղութեան ընդդիմացող Լիկուդ կուսակցութիւնը կորսնցնէ ընտրութիւնները եւ իշխանութեան՝ տիրանայ Աշխատաւորական կուսակցութիւնը...:

Վերջապէս մեր յանկուածի բաժինը: Քաղաքական ղեկավարներու համար հրապարակային ամէն ելոյթ առիթ մըն է արտայայտելու համար այժմէական հարցի մը շուրջ: Այս իմաստով, Հայկական Համագումարը լաւագոյն շրջանակը կը ներկայացնէր, որ Նախագահ Տէր-Պետրոսեան կատարէր իր արտին ու մտքին այնքան մօտիկ հաստատումներ: Թէեւ շրջանակը ծանօթ, սակայն դահը նոյնքան յարմարաւէտ չէր: Ներկայ գտնուող 700 անձերը եկած էին յարգելու հայկական աշխոյժ կազմակերպութեան մը եւ անոր ղեկավարին ազգային-հասարակական գործունէութիւնը: Այդ չէր նշանակեր, սակայն, որ անոնց բոլորը Համագումարին անդամ էին կամ իրենց ազգային գործունէութիւնը յառաջ կը տանէին - կամ կ՚ուզէին տանիլ - այդ շրջանակին մէջ: Իրենց համար նախագահական ողջոյնի ստացուած խօսքը հնչեց որպէս «հրաժեշտի զանգ» զոր լսելու համար հոն չէին հաւաքուած:

Նախագահ Տէր-Պետրոսեան մտանչելի յատկութիւններ ունի, որոնց գլխաւորներէն մէկն է իր սառնասրտութիւնը: Ուղղակի աղչեցուցիչ է նախագահին հանդարտութիւնը եւ անխռով դիրքը ազգային այն դժխեմ ճգնաժամերուն, երբ ուրիշ առաջնորդի մը ջիղերը կրնային տեղի տալ: Զօրաւոր դատողութեան տէր եւ հաւասարակշռել վերլուծումներու կարող տոհմին ղեկավար մըն է ան: Դժբախտաբար ան շեղումներ կ՚ունենայ, մենք մեզի թոյլ պիտի տանք ըսելու, որ ան երբեմն կը մոռնայ իր նախագահի հանգամանքը հարցերու առջեւ, որոնց մասին անկէ յաւելուր պիտի ըլլար որ արտայայտուէին իր ստորադասները, հոգ չէ, եթէ անոնցմէ ոմանց մօտ դեռեւս զատազիօրէն դպակսի դիւանագիտական լեզուն, երբ անոնք իրենց խօսքը կ՚ուղղեն սփիւռքահայ զանգուածներուն: Նախագահական այս կարգի շեղումները շփոթի կը մատնեն նաեւ անակնկալի եկած հասարակութիւնը: Այս հաստատումը կատարելէ ետք, կ՚ընդունինք նաեւ, որ պրն. Տէր-Պետրոսեանի համար պրն. Հրայր Յովնանեանին ընծայուած մեծարանքի հանդիսութիւնը հրաւէր մըն էր նաեւ «անդիմադրելի» փորձութեան, որուն սիրայօժար մատնուեցաւ ան: Ափսո՜ս:

«Պայքար» ամսագիր,
Յունիս-Յուլիս, 1994

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

Մինչեւ վերջերս, հիշեցնում է թերթը, նեղուցներով նավերի անցման կարգը սահմանվում էր 1936 թ. Մոնտրեոյում Մեծ Բրիտանիայի, ԱՄՆ-ի, ԽՍՀՄ-ի, Ռումինիայի, Բուլղարիայի եւ այլ պետությունների ստորագրած միջազգագրով: Վերջինս նախատեսում է դրա անդամ բոլոր երկրների առեւտրանավերի ազատ անցում նեղուցներով: Խաղաղ ժամանակ, չառաջադրելով նոր պահանջներ, այն է, շարունակում է թերթը, որ Ռուսաստանը հայտարարել է, թե ինքը վետոյի իրավունք ունի արեւմտյան ընկերությունների հետ Ղազախստանի, Ադրբեջանի եւ Թուրքմենիայի կնքած նավթային բոլոր նախագծերի նկատմամբ: «Միաժամանակ ռուսական կողմը համառորեն ձգտում է ծովային նավթամուղ կառուցել Կասպից ծովի ավազանն Արեւմուտքին միացնող նավթամուղի կառուցումը դեպի Միջերկրական ծով, եւ մտցրեց Մոսկվային, քանի որ այդ դեպքում ռուսական նավթամուղը կորցնում է իմաստը եւ «փակվում» Նովոռոսիյսկում»:

Այսպիսով, եզրակացնում է «Մոսկովսկին նովոստին», նախկին խորհրդային հանրապետությունների էներգապաշարների համար Մոսկվայի եւ Արեւմուտքի մրցակցությունը, որը դեռ վերջերս միջնորդավորված կերպով ի հայս էր գալիս կով-

ՀՐԹԱՆ

Նեղուցներով անցնելու նոր կարգը սուր արձագանքներ է առաջացնում Ռուսաստանում

Թուրքիայի իշխանությունների կարգադրությամբ, հուլիսի 1-ից Բոսֆորի ու Դարդանելի նեղուցներում կիրառվող նավերի անցման նոր կարգը մեկնաբանում է «Իտոգտանեց» շաբաթաթերթը:

մանակներում Թուրքիան պետք է անարգել բաց թողնի նաեւ սեւծովյան պետությունների ռազմանավեր:

Ռուսաստանի ԱԳՆ-ն, ընդգծում է «Իտոգտանեցը», Մոսկվայում Թուրքիայի դեսպանությանը հանձնեց խիստ հուշագիր, որտեղ նշվում է, որ Թուրքիան միակողմանիորեն նման որոշում ընդունելու իրավունք չուներ: Ռուսաստանի արտգործնախարարության սուր արձագանքը բացատրվում է գլխավորապես նրանով, որ նեղուցների ռեժիմի խնդիրը, բացի զուտ տեխնիկական ու տնտեսական կողմերից, ունի նաեւ քաղաքական կողմ: Թուրքիայի կողմից Մոնտրեոյի միջազգագրի միակողմանի խախտումն ըստ երեւույթին պետք է դիտել այդ երկրի արտաքին քաղաքական քայլերի ընդհանուր տեսանկյունից, որոնք ցուցադրում են համաշխարհային ասպարեզում Թուրքիայի դիրքերի ամրապնդումը, նշում է թերթը:

Սակայն «Մոսկովսկին նովոստի» շաբաթաթերթը սեւծովյան այդ շրջանի միակողմանի գործողություններում նկատում է «հարավային հետխորհրդային հանրապետությունների էներգապաշարների համար Մոսկվայի եւ Արեւմուտքի մրցակցության դրսեւորում»: Բանն

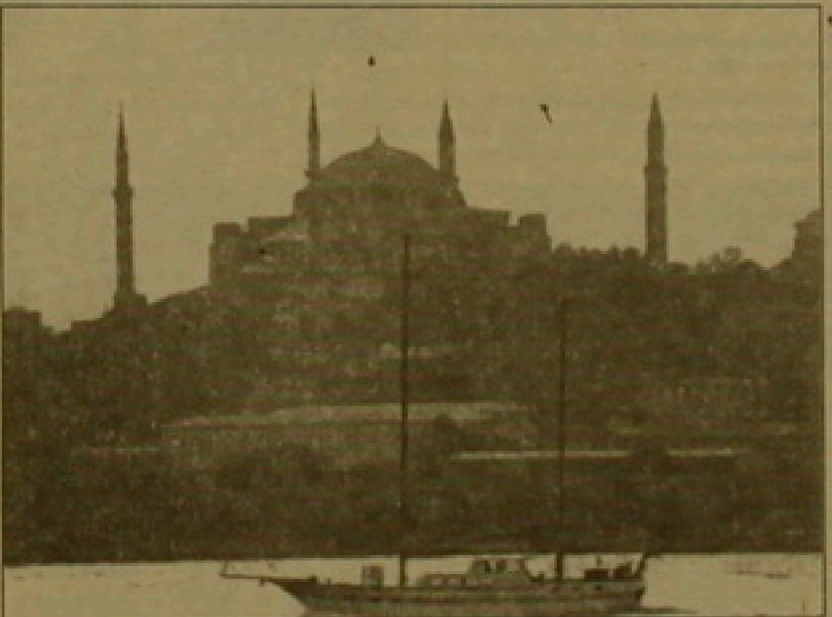

ոչի իր սեւծովյան նավահանգիստներ ուղղելու համար: Դա իր հերթին ուժգին հարված է հասցնում Թուրքիայի շահերին, որը ձգտում է նավթամուղն իր տարածքով անցկացնել դեպի իր միջերկրածովյան նավահանգիստ Յումուրթալիք: Ուստի Անկարան սեւծովյան նեղուցներով նավերի անցման նոր կարգ մտցրեց, կտրուկ սահմանափակելով նավթատար հեղուկանավերի անցումը: Բնականաբար դա տագնապային հակամարտություններում, զանազից ծով փոխադրվեց: Ըստ որում, երբ «ցամաքային» հակամարտություններում Ռուսաստանի եւ Արեւմուտքի մասնակցությունն այնքան էլ պկնիայտ չէր, ապա «ծովային»ներում» կողմերն անմիջապես վեճի մեջ մտան: Ըստ երեւույթին, էներգետիկ հակամարտություններն ատանում են ինչպես մասնակիցների թիվը, այնպես էլ բուն «ռազմադիվանագիտական գործողություն-

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

Սեփական նավթը տնտեսելու համար

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ամերիկյան «Տեխակո» նավթային ընկերությունը թեւակոխեց վերակառուցման հերթական փուլ, որի նպատակն է արտասահմանում նավթի արդյունահանման եւ մշակման գործողությունների ընդլայնումը՝ Միացյալ Նահանգներում դրանց կրճատման հաշվին: Ինչպես հայտարարվել է, նրա գործունեության առաջնային տարածաշրջաններ են համարվում Ռուսաստանը, Չինաստանը, Հյուսիսային ծովն ու Մեքսիկական ծովածոցը: Ռուսաստանում այս կորպորացիան մասնակցում է Արեւմտյան Սիբիրի, Պեչորայի ավազանի եւ Սախալինի խոշոր նավթային նախագծերին: Վերակառուցմամբ նախատեսված է տարվա ընթացքում ԱՄՆ-ի 600 նավթարդյունահանման տեղամասերի կեսի վաճառք եւ 2500 աշխատատեղի կրճատում: Ստացված միջոցները կօգտագործվեն արտասահմանյան գործողությունների ընդլայնման համար:

Ի նպաստ բռնագաղթածների

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ կառավարությունը որոշում է ընդունել 2 միլիոն 854 հազար դոլլար հատկացնել Աֆղանստանից տաջիկ բռնագաղթածների հայրենադարձության գործընթացը արագացնելու համար: Ներկայումս, ՄԱԿ-ի տվյալներով, աֆղանական կողմում գտնվում է ավելի քան 20 հազար պաշտոնապես գրանցված բռնագաղթած:

PKK-ի 373 անդամ Ստամբուլի բանտում

«KURD-A» ֆուրդ-գերմանական գործակալությունից «Նոյյան տադան»-ին հաղորդել են, որ թուրքական իշխանությունների որդեգրած քաղաքականության հետեւանքով ներկայումս տեղահանված է մոտ 2 մլն. քրդեր, որոնցից շատերը սովի են մատնվել: Նրանց մեծ մասը ապաստան է գտել Թուրքիայի արեւելյան Չուկուրջա, Ոիյու-Դերե, Շանակ, Էրոհ, Սիրդ եւ Բեյլուրլեքան բնակավայրերում: Հաղորդագրության մեջ ասված է նաեւ, որ PKK-ի 373 մարտիկ պահվում են Ստամբուլի Սաղմաջլարի բանտում:

ՎԱՐՇԱՎԱ

Լեհաստանը երբ եւ ինչպես է ՆԱՏՕ-ի անդամ դառնալու

ՎԱՐՇԱՎԱ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, BBC, WSJ: Երեկ գիշեր Ռիգայից գալով Վարշավա հասավ Մ. Նահանգների նախագահ Բիլ Քլինթոնը եւ անմիջապես առանձնազրույց ունեցավ նախագահ Լեխ Վալենսայի հետ: Այսօր Սեյմում տան ղեկը երկար ունեցավ Լեհաստանի խորհրդարանի առաջ, շեշտը դնելով եւրոպական անվտանգության եւ ժողովրդավարացման գործընթացներին նորանկախ երկրների գործուն մասնակցության վրա: Անդրադառնալով ՆԱՏՕ-ի կազմում Լեհաստանի ընդգրկման հարցին, Քլինթոնը հայտարարեց, թե սկզբունքորեն այդ հարցը լուծված պետք է համարել, մնում է լուծել «երբի» եւ «ինչպես» հարցը:

Երեկ, Ռիգայից մեկնելուց առաջ նախագահ Քլինթոնը 10 միլիոն դոլլար հատկացրեց ՆԱՏՕ-ի բանակների առաջիկա զորավարժություններին բալթյան զորաբաժնի մասնակցության համար:

Վաղը Քլինթոնը կլինի Իտալիայում, որտեղ կկայանա Մեծ յոթնյակի հերթական վեհաժողովը, որի շրջանակներում նա առանձին հանդիպում կունենա Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինի հետ:

ՍԱՐԱԵՎՈ

Մահմեդականները կողմ են, սերբերը՝ առարկող

ՍԱՐԱԵՎՈ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, BBC, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Բոսնիացի մահմեդականներն ու սերբերը միանշանակ չընդունեցին Ժնեւում Մ. Նահանգների, Ռուսաստանի եւ Եվրամիության երկրների առաջարկած բոսնիական հիմնախնդրի կարգավորման նոր նախաձեռնությունը, որն առաջարկում է երկրի տարածքի 51 տոկոսը տալ մահմեդական-խորվաթ դաշնությանը, իսկ 49 տոկոսը՝ սերբերին, որոնք ներկա պահին գրավել են այդ տարածքի 70 տոկոսը: Սերբերի առաջնորդ Ռադովան Կարաջիչը թեեւ հայտարարեց, թե տրված 2 շաբաթվա ժամանակահատվածի ընթացքում պետք է խոր ուսումնասիրել առաջարկը, սակայն առարկեց, ասելով, թե այն թելադրված է ԱՄՆ-ի կողմից, մինչդեռ Ռուսաստանի ու Եվրոպական երկրների կարծիքը հաշվի չի առնվել: Ընդհակառակը, այսօր հետմիջօրեին մահմեդականների նախագահ Իզեթբեգովիչը հայտարարեց, թե իրենք փոքր վերապահումներով ընդունում են ծրագիրը:

Մյուս կողմից, երեկ Բոսնիա հասավ թուրքական բանակի 1500 զինվորներից բաղկացած խաղաղապահ զունդը, անմիջապես առաջացնելով սերբերի խոր դժգոհությունը, որոնք հավաստիացված են, թե թուրքական զորամիավորումը անկողմնակալ չի լինի:

ԿԱՄԲՈՋԱ

Կարմիր քմերները օրենքից դո՞ւրս

ՊՆՈՄՊԵՆ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Կամբոջայի Ազգային ժողովը երեկ չափազանց բանավեճերից հետո ընդունեց մի օրինագիծ, որը «դեսական հանցագործություն» է հայտարարում այն գործողությունները, որոնք նպատակամղված են իշխանության մարմինների վերացմանը եւ բնակչությանը կառավարության դեմ զինված պայքարի հրահրմանը: Ժողովը անօրինական է հայտարարում «ծայրահեղական» խմբավորումները, ամենից առաջ «Կարմիր քմերներին»:

Պեկինում գտնվող Կամբոջայի Նորոդոմ Սիանուկ թագավորը, որի ստորագրությունը, սահմանադրության համաձայն, անհրաժեշտ է ժողովի ընդունած նախագծին օրենքի ուժ տալու համար, հայտարարել է, որ չի ստորագրի փաստաթուղթը: Սակայն սահմանադրությունը նախատեսում է միապետի բացակայության դեպքում նախագծի ստորագրման հնարավորություն պետության ղեկավարի պաշտոնակատարի՝ խորհրդարանի նախագահի կողմից:

Օրենքն ընդունելով կառավարությունը լեգալ հիմք է ստանում «Կարմիր քմերներին» հետապնդելու համար: Մեկնաբանների կարծիքով, Կամբոջան այսպիսով թեւակոխում է նոր փուլ, որը հղի է իշխանությունների եւ ընդդիմադիրների միջեւ զինված դիմակայության խստացմամբ:

ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ ՍԱՏԻՐԻԿ

ՆԱՏՕ-ի Կարմիր բանակը

Ղարաբաղյան հակամարտությունը Թուրքիայի միջամտության հարցը մեծ էլ եղել է թուրքական հասարակությունը հուզող խնդիրներից մեկը: Այս երկրի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը մեծ էլ ստանձնել է ակտիվ միջամտության կողմնակիցների հռանքը, շեշտելով, որ (Ղարաբաղի) սահմանից այն կողմ նրանց սպասում է Կարմիր բանակը: Լրագրող Բեքիր Ջոշքունի ստորեւ ներկայացվող երգիծական հոդվածը կրկին անդրադառնում է այս թեմային («Հյուրրիյեթ», 29 հունիս):

Ասիայի թուրքական հանրապետությունների ղեկավարների Անկարա թե կատարած այցերը՝ թուրքմենական ձի, վահան, սուր, զանազան գլխարկներ, կոշիկներ, շքազգեստներ եւ այլն...զարդարեցին պարոն Սուլեյմանի (հիմա՝ Դեմիրելի) պալատը: Պալատականները պնդում են, որ եթե նա ցանկանա մեկնել ասիական տափաստաններ, ամբողջ հանդերձանքը պատրաստ է: Մնում է ձին հեծնել... Միայն թե մեր նախագահը երկմտում է. «Իսկ եթե այնտեղ ինձ դիմավորի Կարմիր բանակը...»:

Երբ նրան հիշեցնում են, որ Հայաստանը ապահովաբար տեղավորվում է իր գրաված ադրբեջանական տարածքներում եւ այնտեղից հեռացած հարյուր հազարավոր ազերի փախստականներ հարեւան երկրի հողերում բնակություն են հաստատել, Դեմիրելը կրկնում է. «Շատ լավ գնան: Բաց եթե դեմ առնենք Կարմիր բանակին...»:

Եթե մի օր Դեմիրելի դեմ, իրոք, դուրս գա Կարմիր բանակը, այլեւս ՆԱՏՕ-ն գոյություն չի ունենա: Քանզի Բրյուսել Ելցինի ռուսների կողմից «Համագործակցություն հանուն խաղաղության» ծակցության հանուն խաղաղության» պայմանագրի ստորագրումից հետո, պայմանագրի ստորագրումից հետո, Կարմիր բանակը, որը ՆԱՏՕ-ի ստեղծման գլխավոր պատճառն էր, դարձավ վերջինիս գործընկերը:

Այսինքն, եթե պարոն Սուլեյմանը մի չինասիական շորերը հագնելով հեծի իր «ախալթեքինյան» ձին ու շարժվի դեպի հյուսիս, նրա առաջը կկտրի Կարմիր բանակի ՆԱՏՕ-ն կամ ՆԱՏՕ-ի Կարմիր բանակը:

ՆԱՏՕ-ն այլեւս լինելու է ոչ թե մեր թիկունքում, այլ մեր դիմաց:

Թուրքիան շվարած է...

Վերջերս զրուցում էի մեր հայտնի դիվանագետների հետ:

Արտգործնախարարությունը խուճապի մեջ է: «Թուրքական հասարակությունն անտեղյակ է իր գլխին հյուսվող սադրանքներից: Մեր արտաքին քաղաքականությունը հանրապետական շրջանի ամենալուրջ ճգնաժամն է ապրում: Մեզ պարտքն են դեմ տվել եւ ոչ ոք դա չի գիտակցում:

Ինչ պայմանի մասին է խոսքը:

«Ռուսաստանի ՀՀԽ պայմանագրին միանալը Թուրքիային վերածեց լքված զորանոցի: Արեւմուտքը Ռուսաստանին սիրաշահելու համար նրան արտոնություններ է տալիս: Եւ ահա Մոսկվան սկսեց բացահայտորեն սպառնալ մեզ՝ նեղուցների նոր կանոնակարգի կապակցությամբ:

Զարմանալի է, երբ վաղն Արեւմուտքը Ռուսաստանի հետ ձեռք ձեռքի տված ադրբեջանական տարածքները հանձնի Հայաստանին, կամ էլ մեր դեմ պատժամիջոցներ կիրառի՝ մեր երկրի հարավ արեւելքում քրդական պետություն ստեղծելու նպատակով:

Լավ, արդյոք մեզ պե՞տք չեն գա տանձամյակներ շարունակ Թուրքիան ԱՄՆ-ի եւ Արեւմուտքի հլու հնազանդ կամակատարը դարձրած Սուլեյման բեյի ձիերը, գդակները, սուրն ու վահանը:

Իհարկե, պետք կգան, երբ մեր դեմ դուրս գա ՆԱՏՕ-ի Կարմիր բանակը:

ՄԱՐԻՍ ՀԱՅՈԼՅԱՆ

« ԵՎԱ »

ուսումնական կենտրոնը հրավիրում է Ձեզ

Սովորելու 1-3-ամսյա դասընթացներում հետեւյալ մասնագիտությունների գծով.

- օպերատորական գործ, ծրագրային փաթեթների եւ ծրագրավորման լեզուների ուսուցում IBM PC համակարգիչների վրա
- անգլերեն լեզու սկսնակների համար

Communicative course in English, Learning American English Cambrige English course (2 ցիկլով), ամերիկյան ուսումնական հաստատություններ ընդունվողների համար TOETL
- բանկային գործ
- հաշվապահություն եւ համակարգիչների կիրառումը հաշվապահության մեջ
- կոսմետիկա եւ էսթետիկա
- մերսում (մասաժ)

Դասընթացներն ավարտողներին տրվում են վկայականներ (սերտիֆիկատ) հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն լեզուներով:

Մենք երաշխավորում ենք ոչ միայն ուսուցման բարձր մակարդակ, այլեւ հարմարավետ դասասենյակներ քաղաքի կենտրոնում:

Ընդունում ենք ամեն օր, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից, ժամը 11-ից 16-ը:

Հասցեն՝ Սարյան փող., 4 (Մ. Սարյանի տուն-թանգարանի) Հեռախոս [illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Իսկական մտավորականը, հիրավի, չի կարող կյանքի ավորական դիտորդ կամ ապառող լինել, գիտակցության խորքերում նա համարում է իրեն երկար սպասված կայացման անդրանիկ քայլերը կատարող մեր հանրապետության երկու ոչ շինարար, առջա կարծում մասնակիցը այդ շինարարության: Այդ ծանր բեռը նա կամովին է ստանձնում, թեեւ ընտրությունը հաճախ կատարվում է ոչ թե գիտակցական, այլ ենթագիտակցական մակարդակով: Այժմ մտադրությունը:

Ահա մեր առջեւ է Վարդգես Դավթյանի «Մտավորականը եւ նեւրոզը» գիրքը (ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատարակչություն, Երեւան 1994): Գրքի ծնունդն իրոք արդիական է, մաչելի լեզվով, կենդանակենդ: Գրական բազմաթիվ նյութերով ու համեմատություններով հեղինակը ճնում է մասնագիտական հիմնահարցեր՝ արդյունքում փորձելով հաւտեցնել հոգեկան ճգնաժամի մեջ հայտնված մարդուն նախ ինքն իրեն ու ապա կյանքին

ռում այն միտքը, որ ազգային մնդության բարձունքներին հասած անհատներին նա բնորոշ են եղել տառապանքներ, հոգեբանական բարդույթներ: Դա առաջացնում է հիվանդագին հակումները բոլորովին չի համապատասխանում, պետք է միայն ցանկանալ եւ կկարողանաս: Ալ. Մոյսեդյանի, Ալ. Շիրվանզադեի, Հովհ. Թումանյանի, Արամ Մանուկյանի, Գ. Նժդեհի կյանքից քաղված օրինակներով հեղինակը ամրակցում է այս միտքը:

Վարդգես Դավթյանի գրքի կարեւ-

«Մտավորականը եւ նեւրոզը» գիրքը՝ անվճար

«Մտավորական», «մտավորականություն» բառերը բոլոր ամենագործածականն ու հանրախաղալին են մեր օրերում: Դրանք հնչում են թե՛ քաղաքական լրատվության, թե՛ դեսական քաղաքականի համակարգի, թե՛ ընդդիմադիր ուժերի ամբիոններից եւ թե՛ առօրյայում, այսինքն՝ ամենուրեք ու «ըմբռնող» մարդկանց շուրթերից, որոնց բաղադրը լսելի է դառնում բերքի կողմակների շուրջ միայն կամ փոխադարձնջոցների առանձինը: Մտավորականներին հանձնարարում են, ներբողում, ապա ամբաստանում ու դատապարտի կոչում, նրանց հետ հույսեր ու ակնկալիքներ են կապում, կանչում սասանման ու զորավիկ դպրոցում: Իրեն մտավորական համարող մարդը շատ անգամ մոլորվում է այս հակասական բնութագրումների ու կոչերի միջեւ. ո՞վ է ինքն ի վերջո՝ նավապե՞տը, թե՞ նավակը՝ փոթորկալի ծովում տարուբերվող մեր ղեկավար նավի:

վորականներից շատերին տանջում են վիրավորանքի ու հեռացման տրամադրությունները, նրանք փորձում են անջրպետվել արտաքին աշխարհից, պարփակվել գիտական-ստեղծագործական աշխատանքում, բայց ի վերջո մտավորականն անկարող է դա անել՝ Թումանյանի խոսքերով ասած.

Ձուր եմ փախչում, ինձ խաբում,
Հազար կապ է ինձ կապում,
Ամենքի հետ արտում եմ,
Ամենքի հետ տառապում:

Ամեն մարդ իր կատարելիք գործն ունի աշխարհում, իր անցնելիք ճանապարհը, սեփական «ես»-ից փախուստն անհնար է: Ճակատագրական հեղաբեկումների օրերին, երբ բարոյահոգեբանական խնդիրները առաջնանում են ու բախվում բնազդային պահանջմունքների կողմից թելադրվող քայլերի անհրաժեշտությունը, հասարակության ամենադյուրաբեկ հայցվածը դառնում է մտավորականությունը: Չլուծվող խնդիրները, անընդհատ ճնշված վիճակը, ամեն ինչ ներսում վերլուծելու եւ արժեվորելու պահանջ-սովորությունը մարդու մեջ առաջացնում են հոգեախտաբանական երեւույթներ, խաթարում այդքան դժվարությամբ ձեռք բերված հոգեկան հավասարակշռությունը: Սահմանային իրավիճակներին բախվող անհատը նման է գետնկված լարերով ջութակի. մի հարվածն արդեն բավական է, որ լարերը քնկվեն, եւ ջութակը շարքից դուրս է գալիս: Պետք է փորձել ներքին խաղաղն, հենարան գտնել, լարվածության թուլացման միջոց: Նեւրոզը դարձել է դարից հիվանդ-

ներ: Կա մի հին ճշմարտություն, որն ամփոփված է Աստծուն ուղղված աղերսի մեջ. Տե՛ր, տո՛ւր ինձ ուժ հանդուրժելու այն, ինչ ես անկարող եմ փոխել, տո՛ւր ինձ արիություն վերափոխելու այն, ինչ ես կարող եմ, եւ իմաստնություն՝ չշփոթելու այս երկու կարելիությունները: Վարդգես Դավթյանի գիրքը լայն առումով մարդուն դեպի այս ճանապարհը տանող արահետ է: Աշխատանքն սկսվում է «մտավորական» բառի հանրամատչելի բնորոշման տրամադիր զավեշտական, վերամբարձ գիտական ու հուզական: Նրա համոզմամբ՝ մտավորականն այն մարդն է, որ գիտակցում է իր կեցության ողբերգականությունը, «գիտակցում ու... չի ինքնապարտվում», ուրեմն առաջ... Քայլ առ քայլ վերլուծվում են հոգեկան տարբեր ախտաբանական վիճակների ծագումը, ընթացքը, բուժման եղանակները եւ անհնարինը՝ կանխարգելման միջոցները: Հայոց մեծերից քաղված վերնագրերը ավելի քան հարմար են վախեցնող, օտարահունչ անուններ ունեցող հիվանդությունների բնութագրման համար. «Միտս նման է էն փլված տների» (դեպրեսիվ նեւրոզ), «Ի՞նչ ես բոչում, խեւ-դեւ սիրտ» (նեւրասթենիա), «Ախր ես ինչպես վեր կենամ, գնամ» (վոլյուն վիճակների նեւրոզ)...

Այսպիսով, դժվարին մասնագիտական հիմնահարցը դառնում է պարզ եւ դյուրընկալ՝ միաժամանակ զրկվելով անհասանելի գիտականության՝ արքայական երկյուղ առաջացնող հղանիղից: Սովորական մահկանացուին մեծ թեթեւացում եւ ինքնավստահության լիցք է բե-

ւոր առանձնահատկություններից է նաեւ հոգեբուժության մեջ հիվանդի՝ որպես ազգային-ռուսալի կողմնորոշումներ կրող անձի, յուրօրինակ ըմբռնումը: Էթնոհոգեբուժությունը տակավին նոր ձեւավորվող ենթաճյուղ է: Իհարկե, այս ուղղության բացարձակացումը կարող է տանել դեպի սայթաքումներ, դրա ուրուլ հետքերը կան եւ այստեղ՝ Յունգի հոգեվերլուծության եւ բուժման այլ համրածանոթ եղանակների բացահայտում: Համընդհանուր հոգեբուժական կաղապարները կիրառելի են ցանկացած էթնիկական միջավայրում, միակ հարցը կիրառման նրբերանգներն են՝ երբեմն շատ կարեւոր, բայց միայն լրացական բաղխման մեջ գտնվող տարրեր: Իր ամբողջության մեջ գիրքը զերծ չէ որոշ վիճելի եւ ծայրահեղացված մոտեցումներից, սակայն դեպի առաջ տանող ուղին միշտ էլ այսպիսին է. հեղինակը առաջադրում է իր գաղափարները. կարդացե՛ք, բանավիճե՛ք, համակերպվե՛ք: Վերջում առանձնակի ուզում ենք նշել նյութական այն ավանդը, որ գրքի տպագրության գործում ունեցել են Հայաստանի հայրենակցական միությունների խորհուրդը, «ԵՐԹԱ» ընկերությունը: Ներկա խառնակ օրերում քչերն են կարողանում բարձրանալ իրենց նեղ անձնային շահերից՝ տեսնելու առջեւում բացված հորիզոնները: Եւ պատասխան քայլը՝ գիրքը վաճառքի չի հանվելու, այն անվճար տրամադրվում է մտավորականությանը: Ցանկացողները կարող են զանգահարել՝ 272786:

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ,
Բանասիրության թեկնածու

ԱՄՆ

Ոսկեդարի ասպետն՝ Վարդան Գրիգորյանին

Մեդֆորդի (Մասաչուսեցի նահանգ) Թաֆթ համալսարանի ռեկտոր եւ Ամերիկայի Հայկական համայնքի ականավոր դեմքերից Վարդան Գրիգորյանը վերջերս արժանացել է Թաֆթ համալսարանի համանիստար գիտությունների գծով պատվավոր դոկտորի աստիճանին, հաղորդում է «Արմինյըն Միրրոր-Սփեքթեյթոր» շաբաթաթերթը:

Թաֆթի գիտական աստիճանների շնորհման 138-րդ պաշտոնական արարողության ժամանակ ավելի քան երկու հազար հոգի արժանացել են պատվավոր կոչումների: Ողջա գլխավոր բանախոսն է եղել ABC News լրատվական գործակալության խմբագիրներից Թեդ Կոպելը:

Նկարում Գրիգորյանի աջ կողմում Թաֆթ համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի վաստակաշատ անդամ Ջոն Պառնյանն է, որը նույնպես այդ կրթական հաստատության 1950 թվականի շրջանավարտներից է:

Հ. Օ.

Ամառային Փարիզում

Փարիզյան ամառները նշանավորվում են մշակութային մեծ իրադարձություններով, որոնք ներգրավում են հասարակության ամենալայն խավերը եւ վերածվում յուրատեսակ համամարդային-ավանդական տոների: Այդպիսին է երաժշտության տոնը, որ նշվում է հունիսի 21-ին: Ողջ քաղաքով մեկ, բոլոր հրապարակներում, դպրոցներում, մեծ խաչմերուկներում կեսօրից սկսած մինչեւ հաջորդ առավոտ հնչում է կենդանի երգ-երաժշտությունը: Խմբերը փոխարինում են իրար, երաժշտական տարբեր ուղղությունները, տեսակները հաջորդում են: Պարում են բոլորը, փողոցներում, այգիներում, տների կտուրներին: Եւ այդ օրը մարդիկ սիրում են իրար, սիրում են երգը, սիրում են իրենց քաղաքը:

Ն. Դ.

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Ինչպես են գործերը, երաժշտական դպրոց

ՍՏԵՓԱՆ ՊԱՊԻԿՅԱՆ,

Չնայած շենքային անբարենպաստ պայմաններին, Երեւանի թիվ 17 երաժշտական դպրոցում սովորում է մոտ 500 աշակերտ, իսկ այս տարի ավարտական վկայականներ ստացավ 73 աշակերտ: Վերջերս Սպենդիարյանի անվան երաժշտական դպրոցի մեծ դահլիճում կայացած թիվ 17 երաժշտական դպրոցի տարեվերջյան համերգը ներկա գտնվողների վրա մեծ տպավորություն թողեց: Դպրոցի տնօրեն, նվագախմբի գեղարվեստական ղեկավար Աշոտ Երիցյանն ասաց, որ հաստատես ծանր է երաժշտական գործիքների հայթայթման հարցը: Դեռեւս անցյալ տարվա հոկտեմբեր-նոյեմբեր ամիսներին, դպրոցի ուր աշակերտ «Դեկտեմբեր-7» ասոցիացիայի հրավերով համերգի մասնակցեց Փարիզում: Այն բարձր գնահատվեց տեղի երաժշտագետների կողմից, իսկ մեկ ամիս առաջ յոթ աշակերտներ մասնակցեցին Երեւանի Քաղաքի ստեղծագործությունների մրցույթ-ստուգատեսին, արժանացան մրցանակների: Դպրոցը բազմաթիվ համերգներ է տվել ծերանոցներում, հիվանդանոց-ծնողական միություններում: Առաջիկայում նախատեսվում է համերգ տալ նաեւ Արովյանի մանկական գաղութում: Մնում է հուսալ, որ կգտնվեն ծնողներ, գործարար մարդիկ, որոնք կարող են օգնել երաժշտական դպրոցներին՝ ձեռք բերելու գոնե անհրաժեշտ երաժշտական գործիքներ: Չպետք է մոռանալ, որ միայն խանդավառությամբ հեռու գնալ հնարավոր չէ, իսկ վաղն ուշ կլինի:

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ

72 հազար դոլլար՝ ԹՄՄ-ին

Բարերարների թիվն արտասահմանում գնալով ավելանում է: Տնտեսական աշխատանքի հետեւանքով տարիներ շարունակ կուտակված գումարները նվիրատվությունների միջոցով փոխանցվում են ազգային հաստատություններին այն վստահությամբ, որ դրանք կծառայեն հայապահպանման գործին: Վերջերս վախճանված Ջոն Գիզիրյանի կալվածի տնօրինողները Թեքեյան մշակութային միության կենտրոնական վարչությանն են տրամադրել 72 հազար դոլլար, որով նախատեսվում է կառուցել եւ կահավորել ԹՄՄ-ին կից Ջոն Գիզիրյանի անվան գրադարանը: Գիզիրյանը ծնվել է Բուրսայում (Թուրքիա), 1898-ին եւ Ամերիկա է տեղափոխվել 1920-ին: Ապրել է Էվանստոնում (Իլինոյսում) եւ աշխատել է Չիկագոյի ամենաշքեղ հյուրանոցներում, որպես ավագ տնտեսվար: Նվիրված հայրենասեր է եղել եւ ԹՄՄ-ի ու եկեղեցու միջոցով միշտ փորձել է նպաստել Ամերիկայի հայկական համայնքի գործունեություններին: Նրա ուսանողության կենտրոնում են եղել հայ ուսանողները, որոնց հետագա կրթությանն էլ ծառայելու է ներկա նվիրատվության

բյամբ կառուցվելիք գրադարանը: Կյանքի վերջին տարիներին ապրել է Ռոչեսթրում, տիկին Յոլոտա Գորոյանի եւ տիկին Աննա Յագողյանի խնամատարության ներքո:

Հ. Օ.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հուլիսի 13-ին, ժամը 14-ին, Գրողների տան մեծ դահլիճում տեղի կունենա հանդիպում սփյուռքահայ բանաստեղծուհի

ՊԱՅԾԱՌ ՏԵՐ-ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԻ

հետ

Հայաստանի գրողների միություն

«ԱԶԳԻ» ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Նոր գրքեր

- «Դեպի հայրենիք: Ձաղված ընթրստության ուշացած խոստովանանք»: Հեղինակ՝ Հակոբ Ճղլյան: Երեւան, Հայկական բաց համալսարան, 1994 թ., 168 էջ, տպաքանակը՝ 1200, գինը՝ պայմանագրային:
- «Կենսատարածք» (պատմվածքներ), հեղինակ՝ Արարատ Գյոլբանգյան, Վանաձոր, «Գրական վերնատուն», 1994 թ. 95 էջ, տպաքանակը՝ 5000:
- «Կենցաղագիտական խորհուրդներ», հեղինակ՝ Արշակ Արեմիսկորդ: Թեհրան, տպարան «Նայիրի», 1994 թ., մեկենաս՝ Սարգենիկ Սահակյան, 151 էջ, գինը՝ 2000 ռիալ:
- «Ուրախ օդապարիկը եւ նրա ընկերները», հեղինակ՝ Արփի Վարդանյան (նկարազարդումները՝ հեղինակի), Երեւան, «Նարեկացի» հրատարակչություն, տպարան «Հակոբ Մեղապարտ», 1993 թ., 27 էջ:
- «Արշակ Արք. Մանուկեանի գրական վաստակը» (բռուցիկ ակնարկ), հեղինակ՝ Արմանտ, Թեհրան, տպարան «Նայիրի», 1983 թ., 40 էջ:
- «Ուշացած ծաղկեփունջ», հեղինակ՝ Սարուսյա Սարգիսյան, Վանաձոր, «Գրական վերնատուն» հրատարակչություն, Վանաձորի տպարան, 1994 թ., տպաքանակը՝ 3000:
- «Ներքևնի կամենս» (բանաստեղծություններ), հեղինակ՝ Խաչիկ Կիրակոսյան, Մոսկվա, 1993 թ. տպաքանակը՝ 50000, 63 էջ:

ԵՐԵՎԱՆ

Սոֆի Դեւոյանի «Պարի թատրոնը»

ԱՐԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ,

Չորեքշաբթի օրը, Հայաստանի Օպերայի եւ բալետի ակադեմիական թատրոնի դահլիճում, «Արատ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության աջակցությամբ, տեղի ունեցավ «Ամարաս» պարային սյուիտի «Պարի եւ հոգու թատրոն» ներկայացումը, որը նվիրված էր Հայաստանում քրիստոնեության հիմնադրման 1700 ամյակին:

Պարերի գեղարվեստական ղեկավարն էր Հայաստանի ժողովրդական արտիստուհի Սոֆի Դեւոյանը, երաժշտական մասի ղեկավարը՝ Մարտիրոս Մարտիրոսյանը, նկարիչը՝ Սահակ Մուրադյանը:

Պարային խաղացանկը կառուցված էր նրբանաշակ հաջորդականությամբ: Իսկ պարերի երաժշտությունն ու շարժումները ներկայացնում էին ազգային եւ արդի (մոդեռն) պարարվեստների միախառնում: Վերջում տեղ Դեւոյանն իր երախտագիտության խոսքն ուղղեց բոլոր այն անձանց, ովքեր օգնել էին ներկայացման ստեղծմանը: Նա հատկապես շեշտեց իր մոր անունը, որն անհուն գիտելիքների գնով կարել էր այդ տարազների մեծ մասը, շնորհակալություն հայտնեց «Արծագանք» ստուդիային, որը ապահովել էր հնչյունության բարձր որակը, օպերայի տնօրինությանը եւ շատ ուրիշ կազմակերպությունների ու անհատների, ովքեր լույս աշխարհ բերեցին Սոֆի Դեւոյան պարուհու անունը:

ԱԶԳԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՅԻ ԵՎ ԲԱԼԵՏԻ ԹԱՏՐՈՆ

9 հուլիսի

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԱՄԵՐԳ

երգում է սփյուռքահայ երգիչ

ՀՈՎՍԵՓ ԱՍԱՅԱՆԸ (ԼԻԲԱՆԱՆ)

Ծրագրում՝ հայրենասիրական, ազգային եւ ժողովրդական երգեր
Համերգի հովանավոր եւ կազմակերպիչ «Զարթնք» ընկերություն

Տոմսերը վաճառվում են Օպերայի եւ Կամերային երաժշտության տան տոմսարկղերում: Սկիզբը ժամը 16-ին

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ Մարզական

LEVON TRAVEL

Առաջնությունը լուսաբանվում է «Լեւոն Թրավըլի» աջակցությամբ

World Cup USA 94

ՖԻՖԱ-ն պատժում է անկարգապահներին

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ,
Լոս Անջելես

Նոր պատիժներ

ՖԻՖԱ-ի կարգապահական կոմիտեն 4 խաղով զրկել է Բրազիլիայի հավաքականի պաշտպան Լեոնարդոյին, որը ԱՄՆ-Բրազիլիա 1/8-րդ եզրափակիչ խաղում միտումնավոր, արմունկով ուժեղ հարված է հասցրել ԱՄՆ-ի հավաքականի խաղացող Ռամոսին, նոկաուտի ենթարկելով նրան:

Ռամոսին հասցրել են հիվանդանոց, որտեղ մնացել է ամբողջ գիշեր: Պարզվել է, որ նրա այտոսկրն է կոտրվել: Լեոնարդոն այցելեց Ռամոսին, ներողություն խնդրելով կատարվածի համար: Ռամոսը ներել է Լեոնարդոյին եւ հետագա հաջողություններ ցանկացել նրան: Ցավալի միջադեպի պատճառով Լեոնարդոյի համար առաջնությունը շուտ ավարտվեց:

Եթե Բրազիլիայի հավաքականը չորակավորվի կիսաեզրափակիչ եւ եզրափակիչ հանդիպումներին, ապա Լեոնարդոյի որակազրկումը կշարունակվի հետագա պաշտոնական խաղերում: Միաժամանակ ՖԻՖԱ-ն Լեոնարդոյին տուգանել է 10 հազար շվեյցարական ֆրանկով: Ամեն դեպքում, այս որոշումը վերանայման ենթակա է:

Իտալիայի հավաքականի խաղացող Ջանֆրանկո Զոլան որակազրկվել է 2 խաղով: Եթե Իտալիայի հավաքականը չհաղթահարի hառորդ եզրափակիչը, ապա Զոլան չի մասնակցի ՈՒԵՖԱ-ի պաշտոնական խաղերից առաջինին: Այս ֆուտբոլիստը տուգանվել է 5 հազար շվեյցարական ֆրանկով:

Բուլղարիայի հավաքականի խաղացող Կրեմենլիեւը որակազրկվել է մեկ խաղով եւ տուգանվել 3000 ֆրանկով:

Լուիս Գարսիան (Մեքսիկա) եւ Ֆերնանդո Կլավիջոն (ԱՄՆ) զրկվել են ԿՈՆԿԱԿԱՖ-ի մրցումներից եւ տուգանվել 3000-ական ֆրանկով: Արգենտինայի պատվիրակությունը տուգանվել է 10 հազար ֆրանկով, պահեստայիններին նստարանին ոչ մարզական կեցվածքի համար: 5 հազար ֆրանկով տուգանվել է նաեւ Արգենտինայի հավաքականի ֆիզդաստիարակի բժիշկը, զավազդի պայմանագիրը ոտնահարելու համար: Գերմանիայի ֆեդերացիան պատժվել է 15 հազար ֆրանկով, ՖԻՖԱ-ի կողմից զավազդի համաձայնությունը խախտելու համար:

Դատապարտված մրցավարները

ՖԻՖԱ-ի մրցավարական կոմիտեն հուլիսի 6-ին տեղի ունեցած իր հերթական նիստում քննարկեց մինչեւ հիմա տեղի ունեցած հանդիպումներում մրցավարների գործունեությունը, սխալներ թույլտվածներին որակազրկեց, որոնք տուն կվերադառնան հուլիսի 7-ին, ինչպես նաեւ որոշեց այն մրցավարներին, որոնք

դատելու են վճռական հանդիպումները: Աշխարհի առաջնությանը հրաժեշտ տվեցին 15 գլխավոր եւ 10 եզրային մրցավարներ:

Գլխավոր մրցավարներ

Ջամալ Ալ Շարիֆ (Սիրիա)
Արտուրո Անջելես (ԱՄՆ)
Ֆաբիո Բալդաս (Իտալիա)
Արտուրո Բրիզիո Կարտեր (Մեքսիկա)
Մանուել Դիաս Վեգա (Իսպանիա)
Էռնեստո Ֆիլիպի (Ուրուգվայ)
Բո Կարլսոն (Շվեդիա)
Հելմուտ Քրուգ (Գերմանիա)
Լիմ Կի Չոնգ (Մավրիտանիա)
Ռենատո Մարսիլիա (Բրազիլիա)
Լեսլի Մոթրամ (Շոտլանդիա)
Պիեռլուիջի Պայրետո (Իտալիա)
Կուրթ Ռոթլիսբերգեր (Շվեյցարիա)
Ալբերտո Տեյադա (Պերու)
Մարիո Վան դեր Էնդե (Հոլանդիա)

Եզրային մրցավարներ

Պաուլո Ալվես (Բրազիլիա)
Ռայմունդո Կ. Գարսիա (Հոնդուրաս)
Յան Դոլստրա (Հոլանդիա)

Միխայել Էվերստիգ (Շվեդիա)
Աբդել Մաջիդ Հասսան (Եգիպտոս)
Վալենտին Իվանով (Ռուսաստան)
Դագլաս Ջեյմս (Տրինիդ. եւ Տոբագո)
Միխալ Լիստկեւիչ (Լեհաստան)
Դոմենիկո Ռամիկոնե (Իտալիա)
Տապիո Իլլի-Կարրո (Ֆինլանդիա)

Առաջնությունից վտարվածները

4 ֆուտբոլիստներ տարբեր պատճառներով ժամանակից շուտ հրաժեշտ տվեցին աշխարհի 15-րդ առաջնությանը: Մարադոնայի եւ Էֆֆենբերգի մասին մենք արդեն գրել ենք:

Ռումինիայի հավաքականի 25-ամյա հարձակվող Վլադոյն, որը հանդես է գալիս Բուխարեստի «Ռապիդ» թիմում, խիստ դժգոհ էր մարզիչ Իորդանեսկուից այն բանի համար, որ իրեն չէր խաղացնում հիմնական կազմում: Վլադոյն վիրավորված հեռացավ հավաքականից եւ մեկնեց հայրենիք:

Իր թիմից հեռացվեց նաեւ Ռուսաստանի հավաքականի հարձակվող Սերգեյ Յուրանը: Կամերունի հավաքականի նկատմամբ տարած ավելի հաղթանակից հետո, հաջորդ օրը նա չէր ներկայացել մարզումներին եւ թիմի գլխավոր մարզիչ Պավել Սադիրինը նրան տուն ուղարկեց:

Քառորդ եզրափակչի հանդիպումներին չեն մասնակցի.

Զոլան (Իտալիա), Լեոնարդոն (Բրազիլիա), Կրեմենլիեւը (Բուլղարիա), որոնք նախորդ հանդիպումներում հեռացվել են դաշտից:

Բլատերը թիմերին կոչ է անում լրագրողների հետ համագործակցելու

ՖԻՖԱ-ի գլխավոր քարտուղար Յոզեֆ Բլատերը նամակով դիմել է քառորդ եզրափակիչ դուրս եկած թիմերին, որով լրագրողների եւ մեկնաբանների հետ ավելի սերտ հարաբերությունների մեջ լինելու կոչ է անում, հնարավորություն տալով նրանց շատ տեղեկություններ ստանալ: «Առաջնությունը լուսաբանողների հետաքրքրությունը վճռական փուլում գագաթնակետին է հասնելու, եւ խիստ անհրաժեշտ է, որ դուք, որպես ֆուտբոլային դեսպաններ, օգնեք նրանց, իրենց պարտականությունները կատարելիս: Լրագրողների եւ ՖԻՖԱ-ի լավ հարաբերությունները ժողովրդի աչքին բարձրացնում են միջազգային ֆեդերացիայի եւ թիմերի իմիջը: Հավաքականներից պաշտոնյաներ խնդրում ենք, որ ամեն օր, կամ ժամ տեսողությամբ, մարզիչների կամ առանձին խաղացողների մասնակցությամբ մամուլի ասուլիս տվեք լրագրողներին, եւ մինչեւ քառորդ եզրափակիչ հանդիպում, առնվազն մեկ անգամ թույլատրեք ներկա գտնվել պարապմունքներին», գրված է նամակում: Համաշխարհային զանգվածներ են հնչում, թե շատ դժվար է հաղորդակցվել ուժեղագույն 8 թիմերից մի քանիսի հետ: Լրագրողները գոհ են միայն Շվեդիայի հավաքականի կեցվածքից, որը մյուս թիմերին կարող է օրինակ ծառայել:

Ֆրանսիացիները մասնակցում են աշխարհի առաջնությանը

ԳՐԻԳՈՐ ԱՍԼԱՆՅԱՆ,
Վալանս, Ֆրանսիա

Ինչպես հայտնի է, բուլղարացիները խաղի վերջին րոպեներին զրկեցին Ֆրանսիայի հավաքականին ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությանը մասնակցելուց, ինչը մեծ ցավ պատճառեց 1998 թ. աշխարհի գավաթի խաղերը կազմակերպող երկրի համար: Բայց ի պատիվ ֆրանսիացիների, վերջիններս չհուսահատվեցին եւ ուրախանում են այն փաստով, որ ԱՄՆ-ի աշխարհի գավաթի խաղերին մասնակցում են «ֆրանսիական» 24 խաղացողներ այն «օտարներ»», որոնք հանդես են գալիս երկրի առաջնություններում: Նրանք նույնպես հպարտ են, որ աշխարհի առաջնության մի շարք խաղեր վարում է ֆրանսիացի մրցավար Ժոել Կինյուն: Սակայն ֆրանսիացիների ամենամեծ հպարտությունն այն է, որ առաջնության խաղերում գործածվում է «Questra» (Կուեստրա) անունով գնդակը, որը արտադրվում է «Adidas» հանրահայտ ֆիրմայի մասնաճյուղերից մեկում: Այս նույն ֆիրման էր, որը աշխարհի գավաթի խաղերում վավերացրեց «Azteka» (1986 թ.) եւ «Etrusco» (1990 թ.) գնդակները: Ըստ «Adidas»-ի ղեկավարների, այս վերջին գնդակը՝ «Questra»-ն, ավելի արագ է եւ հարվածից հետո շատ վերականգնվելու հատկության շնորհիվ մոտ 10 տոկոսով ավելացնում է հարվածի ուժը: Ֆիրմայի ղեկավարները հույս հայտնեցին, որ «Questra» գնդակը կվաճառվի 1.5 միլիոն օրինակով: Հիշեցման կարգով ասենք, որ 1990 թ. աշխարհի գավաթի «Etrusco» գնդակը ամբողջ երկրագնդում վաճառվեց շուրջ մեկ միլիոն օրինակով:

Լոթար Մաթեուսը երազում է աշխարհի ռեկորդ սահմանել

Գերմանիայի հավաքականի ավագ Լոթար Մաթեուսը հայտարարեց, որ հուսով է լրիվ ապաքինվել ու մասնակցել Բուլղարիայի հավաքականի հետ կիրակի օրը կայանալիք քառորդ եզրափակիչ խաղին: Դրանով նա կհավասարվի աշխարհի առաջնություններում բոլորից շատ խաղեր անցկացրած Ուվե Զեելերին (Գերմանիա), Վլադիսլավ Ժմուդային (Լեհաստան) եւ Դիեգո Մարադոնային (Արգենտինա), որոնք մասնակցել են 21-ական հանդիպումների: «Հաստատ եմ որոշել արգելք չի լինի իմ խաղալու համար: Թեթեւակի ցավեր ունեմ, բայց կարծում եմ շաբաթ օրը կարող եմ մարզվել: Սակայն ես այստեղ չեմ եկել ռեկորդներ սահմանելու: Ինձ համար ամենակարեւորը մեր թիմի հաջողությունն է», ասաց Մյունխենի «Բավարիայի» խաղացող Լոթար Մաթեուսը: Նա բոլորից շատ խաղեր է անցկացրել Գերմանիայի հավաքականում (116): 2-րդ տեղում գտնվող Ֆրանց Բեկենբաուերը մասնակցել է 103 խաղի:

Մարիո Զագալո. «Ես մարգարե չեմ...»

Բրազիլիայի հավաքականի ավագ մարզիչի օգնական Մարիո Զագալոն հայտարարեց, որ եզրափակիչում հանդիպելու են Գերմանիայի եւ Բրազիլիայի հավաքականները. «Ես մարգարե չեմ, բայց կարծում եմ, որ եզրափակիչը տեղի է ունենալու Բրազիլիայի եւ Գերմանիայի հավաքականների միջեւ: Հենց սկզբից իմ կարծիքը միանշանակ է եղել. Բրազիլիայի հավաքականը 4-րդ անգամ պետք է շահի աշխարհի գավաթը»: Ուրեմն եւ տարօրինակ է, երբեք Բրազիլիայի եւ Գերմանիայի հավաքականները չեն հանդիպել աշխարհի առաջնությունների եզրափակիչում:

Անդրադառնալով Հոլանդիայի հավաքականին, որի հետ Բրազիլիայի հավաքականը մրցելու է քառորդ եզրափակիչում, եւ որը 20 տարի առաջ (1974 թ. Գերմանիա) աշխարհի առաջնությունից դուրս էր թողել բրազիլացիներին, Զագալոն ասաց. «Ես հուսով եմ, որ հոլանդացիները հարձակողական խաղով կորղեզրեն, ինչպես 20 տարի առաջ: Մինչեւ հիմա այն թիմերը, որոնք մրցել են մեզ հետ, փոխել են իրենց խաղաոճը եւ ընտրել խոր պաշտպանական տակտիկա: Եթե նրանք ուզում են շահել աշխարհի առաջնությունը, պետք է հարձակողական ֆուտբոլ ցուցադրեն: Բայց չեմ կարծում, որ դա էլ կօգնի մեր

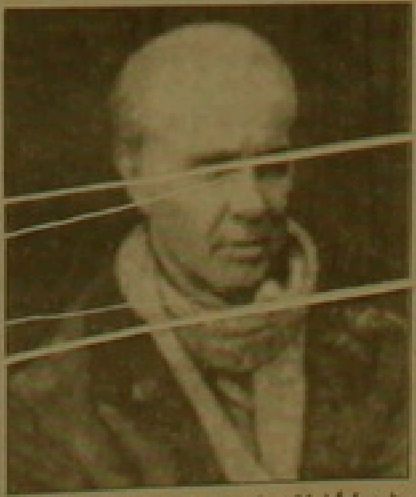

դեմ խաղում, քանի որ նրանք հիմա իրենց կազմում չունեն Կուիֆի, Նեեսկենսի, Կրոլի, Վան Հաեգեմի, Ռեփի նման ֆուտբոլիստների, որոնց շարունակ մեկ ողղությամբ էր՝ դեպի մրցակցի դարպասը»:

Հրվ. Կորեային կմարզի Անատոլի Բիշովեցը

Սեուլում Կորեայի ֆուտբոլի պաշտոնական աղբյուրները հայտնեցին, որ ուկրաինացի Անատոլի Բիշովեցը պաշտոնապես նշանակվել է Կորեայի հավաքականի ավագ մարզիչ: 47-ամյա Բիշովեցը 1994 թ. փետրվարից Կորեայի հավաքականի տեխնիկական խորհրդատուն էր: Այս մասին Կորեայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի խոսնակն ասաց. «Մենք Բիշովեցին ընտրեցինք, որովհետեւ որպես տեխնիկական խորհրդատու գերազանց կատարեց իր պարտականությունը եւ մեծապես ծառայեց հավաքականին: Բիշովեցը մարզել է ԽՍՀՄ հավաքականը, որը 1988 թ. Սեուլի օլիմպիադայում շահել էր ոսկե մեդալներ: Նա փոխարինելու է նախկին մարզիչ Կիմ Հոյին, որն անցյալ շաբաթ հրաժարական տվեց, երբ Կորեայի հավաքականը ոչ մի հաղթանակ չտարավ ԱՄՆ-ում»:

Թերագնահատելը վտանգավոր է

Գերմանիա-Բուլղարիա քառորդ եզրափակիչ խաղից առաջ Գերմանիայի հավաքականի ռմբարկու Յուրգեն Կլինսմանն ասաց. «Բուլղարիայի հավաքականին չպետք է թերագնահատել, քանի որ հարձակման գծում հիանալի խաղացողներ ունի: Երբ հասնում ես աշխարհի առաջնության քառորդ եզրափակիչ, այլեւս հեշտ հաղթանակներ լինել չեն կարող, եւ հաճախ հաջողության հավանականությունը 50 տոկոս է լինում: Բայց, եթե մենք խաղանք այնպես, ինչպես խաղացինք Բելգիայի հավաքականի դեմ, ապա կարող ենք հաղթել ցանկացած թիմի»: Գերմանացիները հրավիրել են մարզական վնասվածքների հայտնի մասնագետ Հանս Վիլհելմ Մյուլլեր-Վոլֆարտին, Թոմաս Շտրունցի սրունքը բուժելու:

Միխայլովը դատապարտում է մրցավարին

Բուլղարիայի հավաքականի դարպասապահ Բորիսլավ Միխայլովը դատապարտեց Բուլղարիա-Մեքսիկա հանդիպման սիրիացի մրցավար Ջամալ Ալ Շարիֆին, որը 70 հազար մեքսիկացի ֆուտբոլասերների ճնշման տակ կողմնակալ է եղել՝ ի նպաստ Մեքսիկայի հավաքականի: «Ես կարող եմ հավաստիացնել բոլորին, որ մեր դարպասին նշանակված 11մ հարվածն անարդարացի էր, եւ մեր խաղացողին դաշտից հեռացնելն էլ անհիմն էր», ասաց Միխայլովը:

digitised by A.R.A.R.@

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Բաքուն շարունակում է անտեսել իրողությունները

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 8 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐԿ: ԼՂՀ-ի Նախարարների խորհրդի նախագահի առաջին տեղակալ Բորիս Առուշանյանը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության զինվորական ատյանի կողմից վարձկան օդաչու Յուրի Բելիչենկոյի նկատմամբ կայացված մահավճռի առթիվ Ադրբեջանական Հանրապետության դատախազության վերջերս արած հայտարարությունը համարել է անհիմն ու անլուրջ:

Ադրբեջանի դատախազության հայտարարության մեջ ասվում է, թե դատավճիռը իրավաբանական ուժ չունի, քանի որ կայացվել է «ինքնակոչ» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կողմից, եւ նրանք, ովքեր դա ի կատար կածեն, կդատվեն Ադրբեջանի օրենքների ողջ խստությամբ:

Ադրբեջանի դատախազության հայտարարությունը, ասաց ԼՂՀ-ի առաջին փոխվարչապետը, եւս մի վկայությունն է այն բանի, որ Բաքվի իշխանություններն իրականում շարունակում են անտեսել այսօրվա իրողությունները, չցանկանալով հակամարտության սուբյեկտ ճանաչել Լեռնային Ղարաբաղին, որի դեմ պատերազմում է Ադրբեջանը:

Նմանօրինակ անհեռանկարային քաղաքականությունն էլ, նրա խոսքերով ասած, Ադրբեջանի դատախազությանը հանգեցրեց վարձկան մարդասպանին հովանավորության տակ առնելը, որն ինքը չի ժխտում իր մեղքը Ղարաբաղի խաղաղ քաղաքացիների զոհվելու համար:

Լույս է տեսել Հայաստանի ձեռնարկությունների մասին տեղեկություններով
ԳԻՆԴ ՏԵՂԵԿԱԳՐՔԻ
հերթական թողարկումը:
A STYLE
Ցանկացողներին տեղեկագիրը կուղարկվի իրենց նշված հասցեով:
Զանգահարել՝
58 13 51, 58 91 67, 56 59 75

ԻՆՏԵՐՊՈԼԻ ՀԱՎԱՔ

Սկսվեց ԵԱՀԽ Մինսկի «խմբակի» նիստը

ԲԱՔՈՒ, 8 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ավստրիայի մայրաքաղաքում սկսվեց ԵԱՀԽ-ի Մինսկի «խմբակի» նիստը: Քննարկվելիք հիմնական հարցերն են ԵԱՀԽ-ի եւ Ռուսաստանի խաղաղապահ խմբերի ընդհանուր դիրքորոշումների մշակումը, հակամարտության շրջանում ձեռնարկվելիք համատեղ գործողությունների փոխկապակցումը, ինչպես նաեւ հայ-ադրբեջանական հակամարտության կարգավորման ուղիների քննարկումը, որոնք ներկայացրել են Ռուսաստանը եւ ԵԱՀԽ-ն: Սպասվում է նաեւ, որ կքննարկվեն տարածաշրջան խաղաղապահ ուժեր մտցնելու հարցերը:

Ադրբեջանի արտաքին գործերի փոխնախարար Արազ Ազիմովը հայտարարեց, որ ԵԱՀԽ-ի ներկայիս նիստի աշխատանքի արդյունավետությունը կախված է երկու խմբի լուծումից, կարգավորման գործընթացում ԵԱՀԽ-ի առաջնության հարցերի շուրջը համաձայնության հասնելուց, ինչպես նաեւ երկու Ռուսաստանի եւ ԵԱՀԽ-ի խաղաղապահ խմբերի համատեղ գործողությունների իրագործումից: Նախատեսվում է, որ Ադրբեջանի Գերագույն խորհրդի նախագահ Ռասուլ Գուլիեւը առանձին հանդիպումներ կունենա ԵԱՀԽ-ի Մինսկի խմբի նախագահ Յան Էլիասոնի, ինչպես նաեւ Ռուսաստանի արտգործնախարարության հատուկ հանձնարարություններով դեսպան, հակամարտության կարգավորման բանակցություններում Ռուսաստանի Դաշնության նախագահի լիազոր ներկայացուցիչ Վլադիմիր Կազիմիրովի հետ:

ԴԱՏԱԿԱՆ

Անցած գիշեր վերացվեց առանձնատան արտահոսքը

ԵՐԵՎԱՆ, 8 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐԿ: Հայաստանի երկաթուղու Այրում կայարանում Վրաստանից ժամանած երկաթուղային շարժակազմում անցած գիշեր հայտնաբերվել էր ամոնիակով լի առանձնացված ցիստեռն: Ինչպես հաղորդեցին Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների ղեկավարության մամլո ծառայությունում, շատ Այրում էին ուղարկվել Վանաձորի «Ռուբին» արտադրական միավորման մասնագետներ (այդ միավորման էր հասցեագրված բեռը) եւ քաղաքացիական պաշտպանության Լոռու տարածաշրջանային շտաբի ներկայացուցիչներ: Ձեռնարկված միջոցների շնորհիվ, հուլիսի 8-ի գիշերվա ժամը 2:30-ին ամոնիակի արտահոսքը վերացվեց:

Նմանօրինակ դեպքերը կանխելու համար քաղաքացիական պաշտպանության շտաբը նախատեսում է Հայաստան հասնող ամոնիակով լի բոլոր ցիստեռնների կանխարգելիչ ստուգում անցկացնել:

Հայ կրոնավորի ազատության համար միջամտում է իրանյան ընդդիմությունը: Հուլիսի 6-ին իրանյան ոստիկանությունը Իրաք փախչելու պահին ձերբակալել է երիտասարդ մի կնոջ, որը ամբաստանվում է Թեհրանի հայ բողոքական եկեղեցու հովիվ վերապատվելի Թադեւոս Միքայելյանի եւ «Աստծո խորհուրդ» ավետարանական կազմակերպության նախագահ Մեհդի Դիբաջի սպանության մեջ: Այս մասին հուլիսի 6-ին հաղորդել է Իրանի հեռուստատեսությունը, ավելացնելով, որ ձերբակալված կնոջ վրայից գտնված փաստաթղթերը ցույց են տալիս, որ նա անդամ է Իրաքում տեղակայված իրանյան ընդդիմության՝ Մոջահեդին խալկ կազմակերպությանը: Վերջինս մերժել է այս մեղադրանքները: Վերջին մերձիմիջյալ արտոնությունների առթիվ հուլիսի 6-ին մեղադրել էր «Իրանը ղեկավարող ոճրագործ խմբակին»: Ոստիկանության բանբերը հեռուստատեսությամբ ասել է. Դիբաջի անկենդան մարմինը գտնվել է Միքայելյանի սպանողին որոնելու ընթացքում:

Եղանակը Հայաստանում

ԱՇԽԱՐՀ

Եմենում քաղաքացիական պատերազմն ավարտվեց

ՍԱՆԱ, 8 ՀՈՒԼԻՍ, BBC, WSJ: Դիմադրության վերջին օջախները ճնշելուց հետո հյուսիսցիները լիակատար վերահսկողություն հաստատեցին Ադենի վրա եւ փաստականորեն վերջ տվեցին հարավի անջատողական կառավարությանը, որի ղեկավարությունը փախուստ էր տվել դեպի Օմանի Սուլթանություն: Ու թեեւ ինքնակոչ «կառավարության» ղեկավար Սալեմ Ալ Բեյդը հայտարարեց, թե ուժերը վերախմբավորելով շարունակելու է պայքարը հյուսիսցիների դեմ, սակայն Ադենի բնակչությունը, երկու շաբաթ տեւած գանգվածային ռմբակոծությունից ու մանավանդ ջրի եւ սննդամթերքի պակասից հոգնած, ուրախ գոհունակությամբ ընդունեց հյուսիսցիների «ներխուժումը»: Վերջիններս ազգաբնակչությանը խոստացան արագորեն կարգավորել ջրի, սննդեղենի եւ անհրաժեշտ ծառայությունների անխափան շարունակումը եւ կոչ արեցին կարգուկանոնի:

ԱՄՆ-ը պատրաստվում է Հաիթի ներխուժել

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 8 ՀՈՒԼԻՍ, BBC, WSJ: Մ. Նահանգների կառավարությունը զգուշությամբ ընդունեց Պանամայի իշխանությունների որոշումը հետ կանգնել հաիթցի փախստականներին ժամանակավոր ապաստան տալու մասին վերջերս տված խոստումից: Այդ որոշումը դժվարացնում է Հաիթի ռազմական ներխուժում կատարելու ծրագրի իրականացումը, որը Քլինթոնի հատուկ խորհրդական Ուիլյամ Գրեյը ներկայացրել էր, միաժամանակ հայտնելով, թե 15–20 հազարանոց զորք բավարար է Հաիթին վերահսկելու եւ ընտրված նախագահ Արիստիդին իշխանության գլուխ բերելու համար: Մյուս կողմից, Քլինթոնն իր ազգային անվտանգության խորհրդից վերջերս պահանջել էր մանրամասնություններ հայթայթել 1983 թ-ին Գրենադա ներխուժման համար ադապտացիայի փաստաթղթեր եւ այդ ընթացքում ամերիկյան զորքի կրած կորուստների թվի մասին: Հոնդուրասի կառավարությունը եւս պաշտոնապես ծանուցել է Մ. Նահանգներին իր տարածքում Հաիթիից բռնագաղթածներ ընդունելուց հրաժարվելու մասին: Հանրապետության արտաքին գործերի նախարար Էռնեստո Պազը հիշեցրեց այն մասին, որ երկու տարի առաջ Հոնդուրասի իշխանությունները Ատլանտյան ծովափին տեղավորել են շուրջ 200 հաիթցի ներգաղթյալների, որոնց մի մասը նախկինի պես գտնվում են այդ երկրում «ինչ հոգսեր չպատճառելով նրան»:

A
ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ
STYLE
ORIGINAL DESIGN

«ԱԶԳ» թերթի A STYLE համակարգչային հրատարակչական ծառայությունը հայտնում է, որ թերթի էջերում տպագրվող այն գովազդները, որոնք չունեն A STYLE մակագրությունը, ձեւավորման որակի համար ծառայությունը պատասխանատվություն չի կրում:

ՕԳՏՎԵՔ ՄԵՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ
ՄԵՆՔ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՆՔ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԵԼ
Հեռախոսներ՝ 562863, 581841

ՀԱՄԱՌՈՏ

Իտալիան պահանջում է պատժել

ՀՌՈՄ, 8 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իտալիայի կառավարությունն Ալժիրի իշխանություններից պահանջեց հատուկ հանձնախումբ ստեղծել լույս հինգշաբթի գիշերը Ջիջելիի նավահանգստում իտալացի յոթ նավաստիների գազանային սպանությունը հետաքննելու համար: Այդ մասին հայտնեց Իտալիայի փոխարտգործնախարար Լիվիո Կապուտոն: Նա ընդգծեց, որ Ալժիրի վարչապետը արդեն ծանուցել է գործի բոլոր հանգամանքները պարզելու եւ մեղավորներին պատժելու պատրաստակամության մասին: Ալժիր հասցեագրված իտալական «Լուչիա» առեւտրանավի անձնակազմի յոթ անդամների դիակները Ջիջելիում հայտնաբերվել էին հինգշաբթի առավոտյան: Ենթադրում են, որ դա ալժիրցի իսլամականների ձեռքի գործն է:

Կխմվեն ԱԳՆ-ին առնչվող հրապարակումները

ԵՐԵՎԱՆ, 8 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: ՀՀ ԳԽ արտաքին հարաբերությունների մշտական հանձնաժողովի քարտուղար Արամ Սաֆարյանը «Փաստի» թղթակցին տեղեկացրեց, որ հանձնաժողովը որոշում է ընդունել ստեղծելու հանձնախումբ, որը պետք է քննի ՀՀ ԱԳՆ-ի վերաբերյալ մամուլում տպագրված հրապարակումների պարունակած փաստերը: Հանձնախումբը կգլխավորի Արամ Սաֆարյանը: Խմբի կազմում կլինեն նաեւ Սեյրան Բաղդասարյանը, Սուրեն Զոլյանը եւ ՀՀ ԳԽ այլ պատգամավորներ:

Անձրեւի պատճառով հեղեղվեց 100 տուն

ԵՐԵՎԱՆ, 8 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐԿ: Երկարատեւ տեղատարափ անձրեւի հետեւանքով մոտ 100 տուն է այս գիշեր հեղեղվել Հանրապետության հյուսիս-արեւմուտքում գտնվող Մարալիկ գյուղում: Զոհեր չկան:

ARMENTRUST
ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

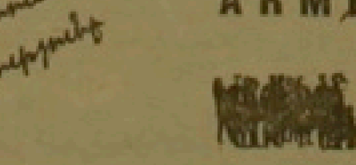

Մեզ վստահում է կառավարությունը

Կանոնադրական հիմնադրամ՝ 100 000 000 (հարյուր միլիոն) դրամ
Գործունեության թույլտվություն (լիցենզիա)՝ N 0003 տրված ՀՀ Ֆինանսների Նախարարության կողմից
Թողարկման ազդագիր՝ FS-0005 տրված ՀՀ Ֆինանսների Նախարարության կողմից
Բանկ՝ Վերակառուցման եւ Զարգացման Բաժնետիրական Բանկ

ARMENTRUST
բաժնետիրական ընկերության
Փիքսված դիվիդենդներով բաժնետոմսերի
[illegible]
[illegible] դրամով եւ արժույթով
[illegible] է
սույն թվի հուլիսի 4-ից

աշխատանքային ժամեր՝ 10.00-17.00
հանգստյան օր՝ կիրակի

ԵՐԵՎԱՆ
ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱ 2
(Սայաթ-Նովա եւ Նալբանդյան խաչմերուկ)
հեռ. 58 67 18
58 67 19

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149 Տպաքանակ 10 000. Թողարկման 1799. Ստորագրված է տպագրության՝ 8. 07. 1994 Գինը՝ 10 դրամ

digitised by A.R.A.R.@